

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Rozhovor s R.D. Michalem Podzimkem o pastoraci vysokoškoláků	4
Představujeme farnost Kongregaci Misionářů Matky Boží z La Salette, která působí v litoměřické diecézi již 15 let	8
Osobnost Kašpar Zdeněk Kaplír ze Sulevic: Hrdina proti své vůli	10
Církevní stavby v diecézi Svatý Václav v Děčíně Rozbělesích Kostelík Čtrnácti sv. Pomocníků v Lounech	12 13
Spiritualita Job – trpící spravedlivý Věřím ve svatou církev obecnou	14 16
Zprávy z diecéze Krátké zprávy	17
Napsali jste Záplavy Frýdlant, srpen 2010 Uplakaná Anenská pouť v Tisí Varhanní duchovní hudba ve Filipově Veni Sancte, Teologický konvikt Olomouc	18 18 18 19
Pozvánky Proglas na říjen Světové dny hospice a paliativní péče Pozvánky Nabídka Karmelitánského nakladatelství, soutěž	20 20 21 21
Zprávy z biskupství Z diáře biskupa a generálního vikáře DCH Litoměřice rozděljuje finanční pomoc	22 22

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Miroslav Zelenka

*Fotografie bez
úvodu autora
- Jana Michálková,
Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
září 2010 • 15. ročník • 6. číslo • 20 Kč

Pozdrav biskupa při zahájení nového školního roku

Řekl jsem si, že vám, milí školáci a studenti, i vám, vážení učitelé, nabídnou poněkud jiný, možná nezvyklý pohled na zahájení náročného, ale i užitečné doby nového školního roku, týkajícího se každého z vás. Rozumím steskům mnohých žáků, studentů i učitelů, když se na konci prázdnin nezadržitelně blíží okamžik otevření škol. Nastanou školní povinnosti pravidelného vyučování a režim dne bude tím značně odlišný od toho, který buď platil, anebo neplatil v uplynulých prázdninových měsících. Známe ale i žáky a studenty, kteří už zahájení školní výuky vyhlížejí, a vím, že i nemálo učitelů se na začátek nového školního roku těší. Jak si to můžeme vysvětlit? Je to vůbec možné?

Předně si myslím a jsem o tom i přesvědčen, že mnoho dětí a mladých lidí nechce zůstat hloupými a nezdělanými. Touží po dobrodružství a to je většinou spojeno s objevením nových věcí. Chtějí rozluštnout všelijaké záhady ze světa fyziky, chemie, přírodovědy apod. Touží po znalosti cizích řečí, aby se mohli domluvit s druhými lidmi, nemluvicími česky. A kde se má

a v hojně míře může překonávat lidská hloupost a nezdělanost? Kde se člověk naučí odhalovat např. různá tajemství i zákonitosti přírody a kde na Tebe, milý žáku a studente, čeká dobrodružství nového poznání? Kde se naučíš milovat svou mateřštinu a jak se staneš schopným rozumět cizincům? Kde najdeš svůj stůl a židli, tedy svou školní lavici? Kde znají Tvé jméno i příjmení a tedy počítají s Tebou? Ve škole! Tam, kde jsou Tvoji spolužáci a kamarádi. Tam, kde jsou Tvoji učitelé, aby Tě vedli, otevírali Ti nové světy a někdy, aby Tě i vyzkoušeli, abys sám věděl, že rosteš a dospíváš a že už také něco umíš.

Mezi námi opravdu je i celá řada takových učitelů a učitelek, obětavých vyučujících, kteří do školy nechodí otráveni a snad jen pro nevysoký plat. Jdou tam odhodlaně, protože své žáky a studenty mají rádi a jsou si vědomi, že okamžiky s dětmi a mladými, pomalu dospívajícími lidmi ve škole společně prožité se už nikdy nevrátí. Nebudou se opakovat. Pro ně je zahájení školní výuky radostí, i když uskutečněním nelehkého, protože nesmírně odpovědného poslání.

Kéž dobrý a moudrý Bůh žehná všem učitelům i jejich žákům!

+Jan Baxant, biskup litoměřický

Vážený a milý otče biskupe,

dne 8. října oslavíte své 62. narozeniny.

Dovolte, abychom Vám popřáli pevné zdraví, hojnost Ducha svatého při vedení naší diecéze a Boží požehnání do dalších let.

Generální vikář
litoměřické diecéze
P. Stanislav Příbyl CSsR
a zaměstnanci
Biskupství litoměřického

**Komukoli prospěti můžeš, prospívej rád, možno-li celému světu.
Sloužiti a prospívati je vlastnost povah vznešených.**

J. A. Komenský

O své práci vypráví R.D. IC.Lic. Michal Podzimek, Th.D., kaplan pro pastorační vysokoškoláky, intelligence a pro kulturně výchovnou činnost na Technické univerzitě v Liberci

Jak se člověk k této práci dostane?

Je to již více než pět let, kdy jsem jako tanvaldský kněz jel na pohřeb zemřelého profesora Karla Vrány do Hradce Králové. Vyba-vuji si to jako včera, jak někde na hranicích naší diecéze u Libuně před Jičínem začal můj spou- jezdec v autě, P. Miloš Raban, rozvíjet teorii, jak to asi bude, pokud se stane děkanem Fakulty pedagogické Technické univerzity v Liberci. Jako kandidát na tuto funkci měl dobré vyhlíd-ky, avšak jedna z věcí, která ho opravdu trápila, bylo to, komu svěří po dobu svého děkanování výuku svých studentů, především budoucích učitelů Občanské vý-

hned dal návrh, zdali bych se to- hoto úkolu nechtěl ujmout, když mám na to kvalifikaci a bude možné přihlásit mne do výběro- vého řízení.

Slovy Bible „slovo se stalo skut- kem“ a v pozdním únoru, kdy začíná letní semestr, jsem stál za katedrami učeben, propichován stovkami kritických a zvědavých pohledů studentů. Po půlroční zkušební smlouvě a všech právních procedurách ohledně pří- jetí do zaměstnaneckého pomě- ru akademického pracovníka na vysoké škole jsem pak nastoupil od července 2005 na poloviční úvazek s povinností výuky před- mětů za děkana. Po dohodě s teh-

slava, protože na více židlích se kvalitně sedět nedá. Časem pak na univerzitě přibyla ještě řada předmětů, a tak jsem se po pěti letech různých dobrodružných personálních zvrátů ocitl v plném úvazku a navíc jako zástupce ve- doucího katedry filosofie.

Samozřejmě, že jakkoliv může být kněz adaptabilní, bylo také množství předmětů, které jsem musel napřed nastudovat sám, než jsem mohl předstoupit před studenty, a to především úvody do filosofického myšlení, proble- matika etnických menšin a socio- logie. Tímto jsem se ovšem dostal k dalším studentům na ostatních fakultách, pro které náš „peďák“ zajišťoval servisní výuku. Prakticky kromě textilní fakulty a architektury, kde si humanitní předměty vyučují vlastními silami, jsem za tu relativně dlouhou dobu poznal snad všechny učeb- ny a studenty univerzity. Dokon- ce jsem i dva roky učil zdravotní sestry - budoucí bakalářky na Ústavu zdravotnických studií, které mají sociologii povinnou a které jsem jednou dokonce vy- učoval kvůli opravě učebny v je- jich cvičném lékařském pokoji mezi lůžky nemocných. Také rád s nadsázkou říkám, že až mne někdo v tomto státě uvězní, ne- budu se mít špatně, protože díky výuce úvodů do filosofie a pro- blematiky menšin, které jsem učil v rámci tzv. penitenciární péče, znám několik generací bachařů, kriminalistů a policistů z celých severních Čech.

Kazatelna současného světa

Student, zpravidla již nezatížený přímou ateizací od svých rodi- čů či učitelů na nižších stupních vzdělávání, je tvor velmi zvědavý a chtivý vzdělání – takový homo educandus. Touha po vzdělání a schopnost být vzdělán přiro- zeně patří k období okolo dva- cátého roku věku. Stejně tak se u vysokoškoláka předpokládá, a často i vyskytuje bystrý inte- lekt. Student se ovšem ptá jazy-

kem, na který člověk v církevním prostředí není zvyklý, protože se pohybujeme zpravidla ve svém vlastním slovníku. Za posledních zhruba dvacet let, které utekly rychleji než voda, se však dnes mnoha slovům přikládá zcela jiný význam, a současná gene- race již „starému smyslu“ nerozumí. Například výklad sta- rozákonního přátelství mladého krále Davida se Saulovým synem Jonatánem u současného vysokoškoláka evokuje problemati- ku homosexuality, protože slovo přítel je dnes synonymem slova intimní partner. Stejně tak stu- dent před tématem ustavičného panenství Panny Marie zpravidla končí u otázky – proč by mi právě toto katolické dogma mělo Ježíše přibližovat jakožto pravého člo- věka, když z pohledu 21. století vypadá Mariino panenství spíše na infiltraci antických mýtů, kde se to panenskými rodičkami bohů a polobohů jen hemží. Stejně tak slovo „čistota“ dnes student spo- juje pouze s mytím rukou na to- aletě. A především(!): Dnešní mladý člověk, ovlivněný všemi Heideggery, Foucauldy apod. (aniž si to mnohdy uvědomuje) vidí svět pouze jako prožitek své existence – nikoliv jako nějakou danost, ve které se má uctivě po- hybovat. Proto také náboženství, které se prezentuje jakožto uza- vřený dogmatický systém a které končí u strašení peklem nebo na druhé straně slibující fantazijní ráj „kdesi pak“, pro něj neplatí! Naopak, současný upřímný vy- sokoškolský student se ptá po podstatě svého prožívání, totiž po podstatě morálního zla a dobra, které jasně vnímá a hledá řešení, které není statické (ve smyslu neměnné přirozenosti), ale na- nejvyšší dynamické, protože se uskutečňuje ve vztahu „já-ty“. A mladý člověk na hranici své- ho uvedení do rodičovství hledá dialog o svých vztazích, nechce být osamocen, případně už ne- chce být zmítán svou nejistotou o smyslu života. Okolo dvacátého druhého roku, kdy už je prakticky vybouřený a všechno eroticky sladké už poznal v míře vrchova- té, hledá hlubší smysl partnerské

lásky se „svým přítelem“. Stejně tak, tváří tvář dravému kapitalis- mu a tržní ekonomice, hledá mla- dý člověk existenciální hranice pravdy (která také není statická) a sebeucty. Současný mladý muž

že „tři faráři“ na katedře filosofie nemají úmysl na státní škole dělat žádný církevní nábor dušiček, ale že chceme být nablízku těm, kteří se ptají, a nabízet jim cestu, niko- liv pouhou učebnici katechismu.

a žena se bojí pokrytectví, které je bohužel pro ně také často spojeno s uzavřeným a nefunkčním nábo- ženským systémem. Samozřej- mě, že se v tomto ohledu student bojí především sekt, ale často ho odpuzuje i praktická – nevábná - tvář katolictví, s našimi ušmudlanými kostely, samotářsky žijícími faráři, kteří hovoří neznámým slovníkem a hlavně na nikoho z nich zpravidla nemají čas nebo se jejich otázek bojí.

Především proto, abych mohl nabídnout pro tyto lidi i jinou tvář církve, jsem se souhlasem biskupů začal pracovat na této „kazatelně současného světa“ o to intenzivněji: Po návratu P. doc. Rabana do výuky na ka- tedru filosofie jsem mu předal zpět jeho religionistiku a z ex- plicitních náboženských před- mětů učím Dějiny křesťanství a Filosofie dějin křesťanství a ju- daismu (které budou od tohoto akademického roku pro některé studenty povinné) . Doc. Raban exceluje dnes na svém předmě- tu psychologie náboženství, kde má také stále plný stav zájemců. Dokonce i většina ateistických nepřátel v okruhu univerzity snad již po letech strachu pochopila,

Etika především

Současné těžiště mé „akademické kazatelny“, jak rád říkávám, spo- čívá především ve výuce povin- něho předmětu Etika (pro budou- cí učitele) a Filosofie a etika (pro ostatní studenty Fakulty pedago- gické), kdy se setkám za jeden rok prakticky se všemi studenty celé fakulty, minimálně na jeden celý semestr. Odtud totiž – z té- matu etiky - startuje veškerá pre- evangelizace mladého dospělého člověka. Student má možnost vy- slechnou při mých přednáškách a z pomocných materiálů, které jim dávám, celé dějinné drama vývoje etiky v západní civilizaci a všechny vazby na ostatní etické systémy. Krůček po krůčku si bě- hem přibližně dvanácti až čtrnácti setkání ohmatává student hranice – výhody i nevýhody všech těch „ismů“ - dualismů, platonismů, etiky konvence či užitečnosti, aby se mimo jiné dozvěděl o přijatel- né a rozumné variantě životního stylu, spočívající v respektu přiro- zeného mravního zákona, jak se nakrátko před renesancí zales- kl v syntéze Tomáše Akvinské- ho. I když ani tam „nesestoupila etika z nebe na zem“ a člověk 13. století měl v mnohém velmi

R.D. IC.Lic. Michal Podzimek, Th.D.

chovy, ale i ostatních několika set studentů, které v té době učil religionistiku, principy morality a dějiny křesťanství. Samozřejmě nebylo náhodné, že tento rozhov- or zapředl se mnou, protože mi

dejším administrátorem diecéze, dnešním panem arcibiskupem Dominikem Dukou, jsem záro- veň předal štafetu šéfredaktora tohoto diecézního časopisu Zdi-

naivní představu o jednoduchosti lidského jednání a svobodě volby. Současné znalosti biologie, psychologie a ostatních antropologických oborů dnes vidí lidské jednání mnohem složitěji, než se stále prezentuje uvnitř křesťanství. Proto se ve výuce etiky nelze vyhnout Freudovi, Adlerovi, Jungovi a všem psychoanalytikům 20. století, nemluvě o moderních psychologických poznatcích. Ano, v psychologii je třeba stále studovat.

Takto podanou ruku v životní orientaci nejenom že současný český vysokoškolák vyžaduje, ale také na ni má plné právo. Postmoderní doba, plná zmatků a dezorientací, má totiž jednu velkou výhodu – člověk je nucen hledat! A mladý člověk nechce hledat v „receptářích na dokonalost“, ale v živém vztahu. Práce s tímto člověkem dneška tedy vyžaduje především osobní zájem o každého z nich a ukázkou vlastního příkladu ve vztazích „já-ty“ a „já-Ty“. Jedině tehdy, když mladý člověk uvidí, že slova přednášky jsou aplikovatelná do života, teprve potom ho to začne zajímat. Proto mnohý student, který se přibližně po půl roce setkávání se mnou od něho dozví, že jsem kněz, už nemá potřebu „zasklít mne do vitríny kuriozit“, ale naopak má připadně zajímavé, že „to křesťanství“ může fungovat i dnes.

Dalším zajímavým předmětem, který pomáhá před - evangelizovat současného libereckého vysokoškoláka, jsou dějiny filosofie, v mém případě Dějiny středověké

filosofie, které učím ve spojení s povinnou latinou na studijním oboru Filosofie humanitních věd. Spolu s jezuitou dr. Umlaufem, který také učí na naší katedře a je již stálým členem akademického týmu, přednášíme a cvičíme dějiny západního myšlení ve fázích křesťanského vývoje. Studenti se seznámí nejen se svatým Augustinem, Anselmem či Tomášem Akvinským, ale skrze interaktivní výuku a spoustu materiálů na internetu prožívají spolu s námi vyučujícími celé to drama křesťanství tváří tvář kritice antického a později kacířského světa až do renesance. Jakoby na jiných - konformních či nekonformních - křesťanech středověku student hledá smysl svých vlastních pochybností o víře, podobně jako Justin, Tertulián, Origenes, přes nepokojného Abaelarda až po výtečné přírodovědce a teology, jako byl Albert Veliký či kardinál Miku-

laš Kusánský. Takto mají naši studenti možnost pochopit, podobně jako ve výše uvedeném předmětu Etika, že není potřeba „objevovat Ameriku“ a otázky, které si dnes kladou, si v jiných dobách a jiným slovníkem, kladl člověk dávno před ním.

Pastorace, ve které se nestárne

Toto je tedy kazatelna, na které se jakožto kněz často zapotím, ale protože již také mohu srovnávat s vlastní dlouholetou zkušeností „severočeského venkovského faráře“, prožívám především velký vděk Bohu a velkou radost ze smysluplné služby. Proto se také rád „vracím“ do kostela, kde s některými nemnohými studenty prožívám malé katolické společenství. Liberec totiž vzhledem ke svým netušeným pastoračním možnostem dává sám příležitost k obojímu – evangelizaci i pastoraci. Rád proto ve všední dny večer či ráno odsloužím v úzkém společenství místních farníků mši svatou, zarámovanou do nádherného a „nám srozumitelného“

liturgického rámce. Nakonec, bez každodenního setkání s Kristem v eucharistii bych si svůj kněžský život dnes již nedokázal představit, a skrytě toto prožívání „nebe na zemi“ skrze mši svatou, přeji všem svým, zatím jen většinou preevangelizovným, studentům. Ale všechno má svůj čas. Stejně tak se pak rád setkám s tím samým Pánem Ježíšem Kristem v očích a otázkách svých upřímně hledajících studentů, které mám rád, a mnozí mne také, i když platím spíše za přísného pedagoga, který hloupé a líné vyhazuje třeba i od státních závěrečných zkoušek. Ačkoliv tedy „není oblohy bez mraků“ a problémy, náročná práce i neúspěchy jsou všude, děkuji Prozřetelnosti, že mne vysadila na kazatelnu, kde se opravdu nedá stárnout.

Jsem stále více přesvědčen o tom, že litoměřická diecéze je vzhledem k celocírkevní situaci trochu napřed a ukazuje model pastorační i pro ty, kteří se do personální a hmotné krize dostanou později, až i u nich skončí poslední zbytky „tradiční - austrokatolické“ formy křesťanství. Nářek nad překládáním kněží z nutnosti již v olomoucké arcidiecézi, o kterém jsem četl v jednom ze srpnových Katolických týdeníků, už o příchodu této krize svědčí.

Tady „u nás“, podobně jako u Plzeňáků, již církev ve svých představených pochopila, že musí jít za lidmi a být u lidí, a pokud možno nejvíce u mladých lidí. Proto jsem vděčný především Mons. Baxantovi, svému bývalému moudrému rektoru semináře a dnes mému biskupovi, že se dívá do budoucnosti pravdivě a s očima nezastřenými utopii a že dokáže „obětovat“ mladé kněze, které ustavičně posílá na doktorská studia „ven“, nasát svět i aktuální otázky církve ve světě. A co se týče mne samotného, pak věřím, že Bůh ve své velikosti „dokončí dílo, které započal“, jak ostatně zaznělo už při jáhenském i kněžském svěcení každého z nás, kteří neseme posláním pastorační služby.

Téma připravila Jana Michálková

Katolické misie v litoměřické diecézi

Litoměřice - dominikáni

Biskupství litoměřické spolu s Kazatelským střediskem České dominikánské provincie pořádalo v Litoměřicích během posledního červencového týdne městskou katolickou misii. Ve městě působil misijní tým, jehož cílem bylo především oslovit obyvatele města a představit jim křesťanskou víru a život církve.

Misie byla zaměřena především na lidi, kteří stojí vně katolické církve. Byla příležitostí k osobnímu rozhovoru o víře, křesťanství nebo o otázkách dotýkajících se smyslu a cíle života. Členové misijního týmu připravili pro obyvatele města bohatý kulturní, vzdělávací a duchovní program a nabídli jim rozhovor.

Misionáři hlásali evangelium nejen na ulicích, ale také přímo v domovech. Průběh misie zajišťoval tým misionářů, složený z dobrovolníků z celé země, řeholníků i laiků. Po celou dobu misie byl ve městě informační stánek se stálou službou, která seznamovala zájemce s programem nebo odpovídala na jejich otázky.

Ve městě, kde žije 24 tisíc obyvatel, oslovili podle slov P. Jana Rajlichy OP odhadem až osm tisíc lidí, odmítnuti byli ve zhruba desetině případech. „Je to příznivý výsledek,“ poukázal kněz. „Myslím, že je to dáno viditelnou přítomností církve ve městě, jehož součástí je biskup. Dříve tu také býval seminář, takže když se v Litoměřicích řekne katolická církev, většina lidí o ní má nějakou představu. Jiná je ovšem ochota žít, či nežít s Bohem. Ta bude podstatně nižší,“ dodal.

Zájemci, které katolická misie oslovila a chtějí se dozvědět o víře něco více, se mohou obrátit na litoměřického děkana městské farnosti u Všech svatých R.D. Józefa Szeligu. A to buď osobně, po skončení některé z bohoslužeb, nebo písemně na adrese jw.szeliga@gmail.com.

Letní městské misie dominikáni uskutečňují v České republice již deset let. „Vidíme je jako jeden ze způsobů našeho dominikánského působení - totiž hlásat evangelium lidem, kteří jsou bez víry nebo je jejich víra jiná než katolická. Snažíme se lidi oslovovat a dáváme jim příležitost mluvit

o Bohu, o křesťanství. Spíše než nějaké hromadné obrácení k Bohu odstraňujeme v rámci těchto akcí různé předsudky,“ poukázal P. Pavel Mayer OP, spirituál misie.

Na průběhu misie se podílelo 75 lidí, 50 bylo v týmu, 20 dalších přijelo na program, připojilo se pět lidí místních včetně kněze Martina Davidka (a další podporovali misii modlitbou při adoracích u Sv. Jakuba).

Z toho bylo:

- 9 bratří dominikánů (4 kněží, 1 jáhen, 1 student a 3 novicové ze Slovenska)
- 3 sestry dominikánky
- 1 členka Díla blažené Zdislavy
- 11 dominikánských terciářů, z toho jeden jáhen, ostatní laici
- 26 dalších laiků
- celkem 20 mužů a 30 žen

„V Litoměřicích jsme přenocovali celkem 345krát (v Diecézním domě kardinála Trochty). Nepočítám-li přípravu a poslední den, strávili jsme tu v terénu asi 300 *člověkodní*. Výdaje (bez ubytování, které na sebe vzalo biskupství) dělají necelých 83 000 korun. Čekali jsme víc, nejméně jsme ušetřili na tisku, jídle (i díky hmotným darům) a nájmech (neplatili jsme městu za záboru prostranství). Více než polovinu výdajů tvořily tiskové materiály a jejich distribuce,“ upřesnil Martin Rosenbaum, administrátor misie.

Liberec - františkáni

V Liberci se uskuteční katolická misie pořádaná bratry české františkánské provincie ve spolupráci se školskými sestrami sv. Františka a se zástupci libereckých farností ve dnech 5. až 10. října 2010. Misie se koná pod záštitou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta a primátora města Jiřího Kittnera.

V Liberci jde o první misii tohoto typu. Zaměřena je na lidi, kteří Boha teprve hledají. Stejně jako v Litoměřicích ji doprovází bohatý program.

Františkánská misie si klade za cíl svědčit o křesťanských hodnotách, jakými jsou rodina, úcta k životu, láska, přátelství, věrnost, poctivost nebo ochota pomoci.

Jana Michálková

Více informací přineseme v dalších číslech Zdislavy.

Biskup Jan Baxant o misii:

Myšlenka „městské misie“ mě provází již několik let. Při mém působení v českobudějovické diecézi mě jednou otec biskup Pađour vyzval, abych se více zajímal právě o tuto věc. Tehdy jsem si na internetu prostudoval všechny dostupné materiály, týkající se městských misii konaných v Paříži, Lisabonu, Vídni a Budapešti, a zjistil jsem, že něco takového by bylo možné, ba nutné uskutečnit i v našich českých podmínkách.

Následně jsem se ocitl zde, v Litoměřicích, a krátce po mém nástupu se ozvali představitelé dominikánského misijního týmu s otázkou, zdali bych neměl zájem o zorganizování týdenního misijního programu v diecézi. Ihned jsem souhlasil a spontánně navrhl město Litoměřice.

Po roční přípravě se v těchto dnech Městská misie v Litoměřicích stala, díky Bohu, skutečností. Je zajímavé, jak pestrý záběr misie má. Konají se společné modlitby, meditace, adorace, zpěvy, přednášky, besedy, bohoslužby, divadelní inscenace, programy pro děti, noční duchovní programy v litoměřických kostelích včetně katedrály, nabídka rozhovorů v litoměřických ulicích a náměstích s důrazem na bezprostřednost, zpřístupňování křesťanských kulturních hodnot... Město ožilo a přitom se nejedná o nějakou náboženskou propagandu. S tou bych nikdy nesouhlasil. Celkový dojem, který v závěru misijních dnů mám, je, že v Litoměřicích byla poskytnuta nabídka křesťanských myšlenek, zásad a hodnot, doprovázená nadšením misionářů v počtu padesáti, a že tato nabídka byla přijata především těmi, kteří mají být reevangelizováni, těmi, kteří už o Kristu něco vědí.

Jsem si jist, že misijní litoměřické dny mohly i něco důležitého pro život jistě skromně napovědět i těm, kteří se s Kristovým dílem zde setkali snad poprvé. Misionáři, přesvědčil jsem se o tom osobně, otevřeli svá srdce a pomohli otevřít srdce druhým a sami nám tady kus srdce zanechávají.

Díky! Deo gratias!

P. Pavel Mayer OP s návštěvníky kostela so. Vojtěcha. Foto Karel Pech

Kongregace 15 let v litoměřické diecézi

Misionářů Matky Boží z La Salette

P. Jacek Zyzak MS při mši svaté v kostele sv. Petra a Pavla v Mělníce. Foto archiv MS

První působíště

Na naše první působíště do Mladé Boleslavi jsme přijeli 31. srpna 1995. V té době mi bylo třicet let. Přiznám se, že jsem o Čechách moc nevěděl. Mou touhou byly misie, chtěl jsem na Madagaskar. Nabídku do Čech jsem rád přijal. Začátky byly opravdu velmi těžké. Neznali jsme češtinu, přišli jsme do prázdného domu. Hodně nám v tom pomohla mládež a místní arciděkan R.D. Václav Hlouch.

Český jazyk

Češtinu jsme se učili u paní Ludmily Švábové. Chodila denně do kostela, měli jsme skoro každý den po mši svaté pár desítek minut češtiny. Při snídani jsme hovořili a přitom procvičovali češtinu s R.D. Hlouchem i s ostatními. Když jsme už trochu zvládali gramatiku, tak se našla i jiná možnost, chodili jsme ke Švábovým na zahradu a tam jsme s manželem paní Švábové, Zdeňkem, hovořili na různá témata a tím se nám zvětšovala slovní zásoba.

Před patnácti lety, 31. srpna 1995, přijeli z Polska do litoměřické diecéze (Mladé Boleslavi) první dva misionáři Matky Boží z La Saletty, P. Jan Jucha MS a P. Henryk Kuman MS, na žádost biskupa Mons. ThDr. Josefa Koukla. Svůj řeholní dům mají v Bozkově u Semil. Tady se snaží pořádat setkání a věst exercicie (kapacita 50 osob). Dnes mají ve správě farnosti Bozkov, Mělník a Železný Brod.

O působení Misionářů Saletinů v litoměřické diecézi vypráví P. Jan Jucha MS, který je zde jako jediný celých patnáct let.

Z pověření biskupa Josefa Koukla jednal s naším provinciálem v Polsku R.D. Antonín Bratršovský († 2006). Za dobu působení řádu v litoměřické diecézi se zde vystřídalo jedenáct misionářů. Dnes nás je tu pět a jeden vypomáhá v liberecké farnosti. Naše kongregace má za poslání smíření a pokání. To znamená zdůrazňovat smíření mezi lidmi, mezi křesťany a třeba i mezi různými názory, dále pořádat exercicie a lidové misie na základě poselství Panny Marie z La Saletty.

ve vykonstruovaném procesu na deset let žaláře. Modlitby věřících byly vyslyšeny až po padesáti letech.

Místo jakoby nám určené

Do Bozkova tedy přišli řeholníci, kteří sem byli podle mého mínění jaksi předurčení. Na kostelní věži je kříž, na konci jeho ramen je kladivo a kleště. Je to znak naší kongregace. (Matka Boží nás zve, abychom zvolili mezi kladivem, symbolem hříchu, který ukřižoval a neustále ukřižovává Ježíše, a kleštěmi, symbolem obrácení a osvobození od utrpení. Tento kříž dostatečně mluví o tom, čím je poselství z La Saletty.) Myslím, že o tom nikdo nevěděl, nikdo si to s námi nespojil, ani náš provinciál, ani biskup Josef a já jsem to považoval za naprostý zázrak a naprosto stoprocentní vyslyšení modliteb místních věřících. Také už zmiňovaný R.D. Josef Hofman byl velkým ctitelem Panny Marie. V roce 1937 se zúčastnil pouti do La Saletty. Bozkov byl za jeho působení místem setkávání. Pobyl zde např. Mons. Antonín Stříž, který napsal knížku o La Salettě, s Bozkovem byl také spojený básník Jan Zahradníček, který napsal báseň La Saletta. Takže to místo bylo naprosto pro nás jakoby připravené. Také jsem žasnul, jak to všechno dovede Boží prozřetelnost řídit. To byly moje začátky v Bozkově.

Mariánské poutní místo Bozkov.

Bozkov

Po roce mě biskup Josef poslal do Bozkova. Toto mariánské poutní místo nebylo obsazené. Teprve později jsem se dozvěděl, že se místní lidé už od čtyřicátých let minulého století modlili za to, aby na toto mariánské poutní místo přišli řeholníci. Nepovedlo se, dokonce místního faráře R.D. Josefa Hofmanna odsud přeložili a po roce byl zatčen a odsouzen

Další farnosti

V roce 1998 nás biskup Josef Koukl pověřil správou farnosti Železný Brod a okolí, v roce 2000 jsme přijali další farnost v českobudějovické diecézi, Mladou Vožici, a v roce 2002 nám otec biskup svěřil farnost Mělník. V Mělníce jsem byl sedm let. Teď jsem rok v Železném Brodě. Dnes nás je v litoměřické diecézi pět, jeden spolubratr vypomáhá v liberecké farnosti.

Práci kněží ve farnosti si každý dovede představit. Sloužíme mše svaté, zpovídáme, připravujeme k přijetí svátostí, vyučujeme náboženství. Naše činnost kněží misionářů má navíc to, že máme za poslání smíření a pokání. Realizace tohoto poslání není jednoduchá. Snažili jsme se podle možností také vést exercicie i lidové misie na základě poselství Panny Marie z La Saletty. To je to navíc k práci diecézního kněze. Poslání kněze je být s lidmi, sloužit těmto lidem a pomáhat jim, aby se přiblížili k Pánu Bohu.

Komunita

Jako ostatní řeholníci se snažíme žít v komunitě. Já sloužím v Železném Brodě, můžu na faře přespávat, ale bydlím v Bozkově. Jsme tam tři a vytváříme komunitu. Každý den se snažíme společně modlit, potom máme společnou snídani a potom jde každý do své práce. Večer se zase sejdeme a pobýváme podle možností spolu. Snažíme se alespoň jednou za měsíc setkávat na rekolekci a k tomu máme ještě jedno takové neformální setkání, takže máme častý kontakt i s dvojicí, která je na Mělníce.

Budoucnost

Jakých bude dalších nejméně patnáct let saletinů v Čechách? Neomezují dobu pobytu saletinů, to není můj úkol, takže nevím, kolik to bude ještě let. Ale doufám, že tady ještě pobudeme. Máme také jednoho bohoslovce, Čecha Josefa Jaroše, který studuje v Krakově, jde teď do 4. ročníku. Jaké budou další roky, těžko říci. Realita je bohužel krutá, naše představy ubraly na kvantitě, ale pořád máme elán, chceme zde pracovat a pomáhat lidem ve smíření. Nerezignovali jsme úplně na vedení exercicií, lidových misí a poutních výletů s duchovní náplní. Zatím nám v tom překáží personální problémy, je nás málo. Práce ve farnosti a práce s poutníky, kteří přijdou do Bozkova, nám už nedovoluje, abychom se věnovali ještě jiné činnosti.

Ohlédnutí

Sílu, abych mohl dál působit, mi dává to, co vidím. Zázraky, které jsou v mém životě. Hned ten první, který jsem zmínil, že jsme dostali zrovna Bozkov, místo, které už bylo pro nás jakoby připravené. Další by se dal zapsat do Guinnessovy knihy rekordů. Zpovídal jsem člověka po 88 letech od jeho první svaté zpovědi. To byl pro mě také další zázrak, jak Bůh dovede k sobě přivést zbloudilé ovečky. Za dobu mého působení jsem připravil pár desítek dospělých na křest a z většiny mám skutečně obrovskou radost, jsou pravými dobrými křesťany. To jsou věci, které člověku pomáhají a povzbuzují do další činnosti.

Poděkování

Chtěl bych při této příležitosti poděkovat za vstřícnost farníků a všech lidí, se kterými jsem se potkal já a také moji spolubratři. Za pochopení, že nám není vždycky tak úplně rozumět, že se nedovedeme třeba dobře vyjádřit. Také za to, když chceme do české mentality uvést polskou. Také jsem několikrát narazil. Ale děkuji za to, že jsem mohl českou mentalitu poznat. To mně opravdu v pastoraci hodně pomáhá.

V litoměřické diecézi za dobu 15 let působili:

P. Jan Jucha MS (Železný Brod)
P. Krzysztof Mikuszewski MS (Bozkov)
Jaroslaw Stupkiewicz MS (Bozkov)
P. Miroslaw Materko MS (Mělník)
P. Jacek Zyzak MS (Mělník)
P. Ryszard Kurasiewicz MS (Liberec)
P. Henryk Kuman MS
P. Krzysztof Zawada MS (zemřel před pěti lety v Polsku)
P. Jaroslaw Borucki MS
P. Piotr Jerzykiewicz MS
P. Jacek Sokolowski MS

Kongregace Misionáři Matky Boží z La Saletty (latinsky: Congregatio Missionariorum Dominae Nostrae a La Salette, obvykle používaný název Misionáři Saletini; zkratka MS) byla původně komunitou, ze které později vznikla misijní kongregace papežského práva. Vznikla na základě zjevení Panny Marie v La Salettě, které se odehrálo v 15 hodin 19. září 1846 před zraky Melánie Calvatové a Maximina Girauda. Podnět k založení kongregace dal Philibert de Bruillard (1765 - 1860), biskup grenobelské diecéze, na jejímž území ke zjevení došlo.

Vedle mužské kongregace působí také ženská kongregace Sester misionářek Matky Boží z La Saletty. Poslední slova Matky Boží v La Sa-

lettě zněla: „Nuže, mé děti, předejte to celému mému lidu.“

Naplnění těchto slov se stalo hlavním úkolem nové řeholní rodiny. Působení Misionářů Matky Boží z La Saletty se postupně rozšířilo (z Francie do Belgie, Švýcarska, Spojených států, Polska, Madagaskaru atd.). V současné době čítá přes 926 členů, kteří jsou rozděleni do 11 provincií po celém světě. Působí ve 25 zemích. Generální dům se nachází v Římě.

Spiritualita Misionářů Saletinů:

snaží se plnit a hlásat poslání Panny Marie z hory La Saletta. Zdůrazňují nutnost obrácení skrze smíření s Bohem a lidmi. Kongregace je ve službě Božímu lidu, mezi různými způsoby pastorace upřednostňuje ty, které nejvíce odpovídají této spiritualitě, a to pokání a smíření.

Proto pracují jako misionáři:

- v misijních oblastech, kde církev ještě není zakořeněná, a také v prostředích, kde se radostná zvěst evangelia stala cizí
- pro duchovní obnovu vedou exercicie ve farnostech, vykonávají lidové misie
- vedou náboženské skupiny, náboženská hnutí
- spravují poutní místa
- podílejí se na výchově mládeže

Přípravila Marie Koscelníková

P. Jan Jucha MS (na snímku) působí jako jediný Misionář Saletin v litoměřické diecézi patnáct let. Foto archiv MS

Biskupství litoměřické, obec Velemin–Milešov, Rakouské kulturní fórum v Praze a vojenské historické regimenty pořádaly 12. září 2010 v Milešově historickou slavnost „Kašpar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic – český obránce Vídně“.

Jméno tohoto českého šlechtice je úzce spojeno s jednou z nejvýznamnějších událostí – obranou Vídně proti Turkům, která rozhodla o osudu Evropy jako málokteré válečné utkání v novodobých dějinách.

Slavnost ke Kaplířově poctě

Slavnostní mši svatou v místním kostele sv. Antonína Paduánského, která slavnost zahájila, sloužil generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR spolu s vikářem R.D. ICLic. Józefem Szeligou a administrátorem lovosické farnosti R.D. Pavlem Mikešem. Na počest pěti zemí (Česka, Rakouska, Polska, Maďarska a Německa), které společně s Kašparem Zdeňkem Kaplířem ze Sulevic bránily před 327 lety Vídeň proti Turkům, zde vojáci vypálili čestnou salvu.

Mezi přítomnými hosty nechyběli zástupci místní samosprávy i města Lovosice, slavnosti se účastnil přestavitel města Vídně Mag. Thomas J. Resch OMR, ředitel kontaktní kanceláře města Vídně v Praze Jan Krčmář, rakouský velvyslanec Ferdinand Trauttmansdorff, vojenský přidělenec Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze Bruno Riediger, maďarský velvyslanec László Szöke, představitel polského velvyslanectví Jerzy Dziwien ski, generál plukovník v záloze Jiří Nekvasil, PhDr. Milan Novák, R.S.G., a Adrienne Kerzenbrock, jež je potomkem rodu Kaplířů.

Návštěvníci tu mohli zhlédnout výstavu o Kaplířovi s popisem bitvy i historií Milešova. Vystavena zde rovněž byla maršálská hůl, šerpa a špacírka Zdeňka Kaplíře. Ty jsou součástí sbírek litoměřického biskupství. Dle starého zvyku (jako vzpomínku na 62 dní, po které byla Vídeň Turky obléhána) rozdál Mag. Thomas J. Resch OMR 62 symbolických „zlatých“ mincí dětem. Zábavní program, který zorganizovala obec, probíhal v odpoledních hodinách na místním fotbalovém hřišti.

Kaplíř ze Sulevic

Z historie

Stotisícová armáda osmanských Turků oblehla 14. července 1683 Vídeň, bránu do Evropy. Císař Leopold I. jmenoval dvaasedmdesátiletého českého šlechtice Kašpara Zdeňka Kaplíře ze Sulevic hlavním předsta-

Detail obrazu Kašpara Zdeňka Kaplíře ze Sulevic. Vystaven je na Státním zámku Benešov nad Ploučnicí.

vítelem civilní administrativy Vídně, vojenským velitelem byl hrabě Ernst Rüdiger Starhemberg.

Obrana obležené Vídně se stala klíčovým zájmem celé střední Evropy a celé evropské křesťanské civilizace, ale pomoc přicházela jen velmi pomalu. Kaplíř ze Sulevic po 62 dnech hrůzného obléhání v čele města. Převzal i vrchní velení v době, kdy Starhemberka vyřadilo zranění. Teprve 12. září dorazila vojska v čele s andělskými husary polského krále Jana III. Sobieského a v bitvě u vrchu Kahlenberg byli Turci na hlavu poraženi.

Kaplířova zásluha na záchraně Vídně byla obrovská. Maršálskou šerpu a hůl dostal od císaře Leopolda na počátku prosince 1683. Pětasedmdesátiletý zemřel ve Vídni dne 6. října 1686. Do rodové hrobky, kterou vybudoval v kostele sv. Antonína Paduánského v Milešově, bylo jeho tělo uloženo 20. října 1686.

Dne 21. června 1621 byl spolu s dalšími vůdci poraženého protihabsburského povstání na Staroměstském náměstí v Praze popraven i Kašpar Kaplíř ze Sulevic, jeden z třiceti stavovských direktorů, nejvyšší písař a člen válečné rady odbojného království. O dvašedesát let později, v roce 1683, se Kaplířův stejnojmenný vnuk proslavil jako zachránce císařského sídelního města Vídně před smrtelným nebezpečím ze strany tureckých nájezdníků.

Cesta, která přivedla člena rebelantské rodiny a přesvědčeného luterána do služeb habsburského císaře, nebyla ani krátká, ani přímá. Kašpar Zdeněk Kaplíř (1611–1686), pozdější hrdina boje proti Osmanům, se narodil jako potomek rytířského rodu, jehož původ odvozoval učený jezuitský historik Bohuslav Balbín od bájného českého knížete Kroka. Historické prameny se však o Kaplířích zmiňují poprvé „až“ k roku 1236. Otec Kašpara Zdeňka se jmenoval Albrecht a byl to nepochybně muž řádný a vzdělaný, jenž se v mládí navzdory svému evangelickému vzdělání dal zapsat ke studiu na univerzitách v Sieně, Perugii a Orléansu. Po návratu do vlasti se stal radou apelačního soudu a plukovníkem české stavovské hotovosti. V roce 1609 se oženil s Marií Magdalenou Údrčskou, s níž měl dva syny, Kašpara a Oldřicha. Zemřel již roku 1616, v pouhých třiatřiceti letech. Mladá vdova se s dětmi uchýlila ke svému tchánovi Kašparu Kaplířovi, na jehož sídlech v Praze a v Neustupově prožívala rodina dramatické události českého povstání.

Na straně stavů se politicky angažovali nejen Kaplířové, ale též příslušníci Magdaleniny rodiny; její otec Jiří Údrčský byl jako stavovský komisař později odsouzený ke ztrátě pětiny svého jmění.

Neradostná situace rodiny po popravě děda Kašpara Kaplíře a majetkovém postihu dalších jejích členů vedla k tomu, že v roce 1622 poslala matka teprve jedenáctiletého Kašpara Zdeňka na gymnázium do lužického Zhořelce. Odtud se mladý šlechtic záhy odebral na univerzitní studia do

Nizozemí, avšak třicetiletá válka ho záhy odvedla z klidu leydenské posluchárny na evropská bojiště. Prošel od píky nižšími důstojnickými hodnostmi v holandském a saském vojsku, a když v roce 1635 uzavřel v Praze císař mír se saským kurfiřtem, přešel Kaplíř s mnoha dalšími českými

exulanty pod švédské prapory. Jako major sasko-lauenburského jízdního pluku vkročil během Banérový ofenzivy roku 1639 po letech na půdu rodné země - aby zde mimo jiné dohlížel na „řádný“ průběh plenění a drancování v oblasti Žatecka. Po smrti generála Banéra v roce 1641 však jeho závazky ke Švédům skončily a vnuk českého rebela se rozhodl pro službu v císařské armádě. Vedle přesvědčení, že jej zde čeká rychlejší služební postup, zde hrála svou roli nepochybně i vyhlídka na zpětné získání konfiskovaných rodinných statků. Obojí se Kaplířovi v brzké době splnilo.

Z luterána katolíkem

Na Kaplířův návrat do Čech, s nímž byla spojena i nezbytná konverze ke katolické víře, můžeme dnes hledět ze smíšenými pocity. Budoucí hrdina boje o Vídeň však nebyl zdaleka jediný český pobělohorský exulant, který se po zkušenostech z života v cizině rozhodl pro takovýto krok - a bylo by nesmyslné posuzovat jej podle měřítek a zkušeností naší doby.

Z vojenského hlediska se Kaplíř zradu nedopustil: jakmile skončil jeho úvazek, mohl si kterýkoliv důstojník vybrat nové uplatnění podle vlastního uvážení a profesionální válečníci za třicetileté války této možnosti bohatě využívali. Poté co Kašpar Zdeněk vykonal audienci u císaře Ferdinanda III. a složil přísahu, neměl nikdo právo předhazovat mu ani jeho minulé skutky, ani provinění jeho předků. Již koncem června 1641 se Kaplíř jako vrchní strážmistr Cabova jezdeckého pluku vyznamenal v bitvě u dolnosaského Wolfenbüttelu.

V následujících letech se s ním setkáváme na řadě středoevropských bojišť, postupně ve stále vyšších vojenských hodnostech a na čele stále větších kavaleristických jednotek. Těsně před koncem třicetileté války, v srpnu 1647, získal Kašpar Zdeněk Kaplíř vytoužený plukovníký patent a současně se mu podařilo nabýt zpět části rodového majetku. Stačil se i oženit s Annou Ludmilou Bukovanskou, jejíž věno pomohlo válečníkovi zaplatit alespoň nejpálčivější z jeho četných dluhů. Ani po vestfálském míru neodložil Kaplíř meč. Se svým plukem statečně, leč v podstatě marně válčil až do roku 1658 na straně španělských Habsburků proti Francouzům v Milánsku. Vysloužil

si titul svobodného pána, polepšení znaku a dobře placené místo člena dvorské válečné rady. Podle dobových zpráv vynikal nejen osobní statečností a rozhodností, ale také organizačními schopnostmi, nezbytnými při zajišťování, výzbroje, výstroje

a především věčně chybějících peněz pro císařské vojáky.

Ve víru dvorských intrik

Vojenské zásluhy nicméně Kaplířovi po jeho návratu na vídeňský dvůr mnoho nepomohly. Ostřílený bojovník se zde ocitl ve víru dvorských intrik a zápasy, jež zde byl nucen podstupovat, se v ničem nepodobaly těm, které mnohokrát úspěšně sváděl na válečných polích celé Evropy. Není přitom pochyb o tom, že Zdeněk Kašpar usiloval u dvora o totéž, o co se snažili snad všichni v jeho okolí: o přízeň císaře, o užitečné kontakty a o výnosné úřady či statky. Skutečnost, že Kaplířovým příznivcem byl po určitý čas i mocný nejvyšší hofmistr Václav Eusebius z Lobkovic, se po Lobkovicově politickém pádu v roce 1674 rychle změnila z výhody v nevýhodu. Navíc se Kaplířovo jméno objevilo v souvislostech s několika podivnými aférami. V roce 1661 byl například nespravedlivě obviněn z účasti na úkladném zavraždění hraběte Ernsta Karla z Attemsua a trvalo mu plně tři roky, než se zcela očistil. Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let se o Kaplířovi mluvilo, zřejmě opět neprávem, v souvislostech s vyšetřováním přívrženců uhersko-chorvatského magnátského spiknutí vedeného hrabětem Wesselényim. Obdobně nepravdivé bylo obvinění starého válečníka z účasti na údajné rebelii chystané Janem Antonínem Baltazarem Zrinským, která se nesmyslně kladla i do souvislosti s povstáním sedláků v Čechách v roce 1680. Tato bublina, živěna nejrůznějšími fámami a fantastickými podezřeními, však záhy splaskla.

Přes tyto peripetie a intrikaření protivníků u dvora stoupal Kaplíř, obdařený od roku

1674 titulem hraběte, po kariérním žebříčku dvorské hierarchie vzhůru, byť ne tak rychle, jak si sám přál. Jeho vzestup urychlila nová válka s Francií v sedmdesátých letech, během níž se pán ze Sulevic jako generální válečný komisař stal pře-

devším o zajištění zásobování a ubytování císařských pluků v říši. O Kaplířově soukromém životě víme mnohem méně než o jeho dvorské a vojenské dráze. Byl postupně třikrát ženatý - po smrti Anny Ludmily Bukovanské, prý šťastně s Annou Kateřinou z Hoyosu († 1664) a nakonec, od roku 1665, s Annou Terezií Zukerovou z Tamfeldu († 1713). Mnoho peněz a úsilí věnoval po roce 1664 výstavbě a zařízení zámku v Milešově v Českém Středohoří, jenž se stal jeho oblíbeným sídlem. Inventář pořízený po Kaplířově smrti zde zaznamenal mimo jiné impozantní obrazárnu s údajnými malbami od Tiziana, Raffaela, Rubense či Guida Reniho. O stále se lepšících hmotných poměrech zasloužilého válečníka svědčí od šedesátých let nákupy dalších statků v Čechách.

Ve stejné době se ale setkáváme i s množstvím zprávami o Kaplířově horšícím se zdravotním stavu a stále častějších onemocněních. Vše nasvědčovalo tomu, že prestižní tituly vojenského velitele v Tyrolsku (1678) a viceprezidenta dvorské válečné rady (1681) představují především výraz císařova uznání stárnoucímu vojákovi, který se chystá na zasloužený odpočinek. Hrabě ze Sulevic koneckonců překročil sedmdesátku a trávil stále méně času u dvora, zato tím častěji s panovníkovým svolením zajížděl do rakouských lázní nebo pobýval doma v Milešově. Jistě netušil, že dramatický vrchol své vojenské i politické dráhy má dosud před sebou.

Vít Vlnas

Zdroj: Literární noviny, 6. 9. 2010, ročník 21, číslo 36, strana 21, rubrika Historie <http://www.literarky.cz>

Pokračování v příštím vydání Zdislavy

Kosterní ostatky z krypty kostela sv. Antonína Paduánského v Milešově. Foto: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ústí nad Labem.

Svatý Václav v Děčíně Rozbělesích

„Právem svatého Václava vzýváte jako dědice svého národa a ve Vámi dobře známé písni jej prosíte, aby mu nedal zahynout.“

Benedikt XVI., 28. 9. 2009

Jako mučedník a patron české země začal být sv. Václav uctíván bezprostředně po své smrti 28. září 929. Po třech letech se ze svého činu kál i jeho bratr a již v roce 972 byl v Proseku u Prahy postaven první kostel, zasvěcený sv. Václavovi.

V litoměřické diecézi je šest desítek kostelů a kaplí zasvěcených sv. Václavu. Podíváme se do jednoho z nich, do **kostela sv. Václava v Děčíně Rozbělesích**.

Patří mezi nejvýznamnější sakrální stavby na Děčínsku. Kostel a protilehlá pozdně barokní fara jsou dnes jedinými pozůstatky v podstatě zaniklé osady Rozbělesy. Tu pohltilo průmyslové předměstí Děčína. Samotný kostel s farou se staly doslova součástí výrobních prostor jedné z továren.

Základní kámen kostela sv. Václava položil v lednu 1732 Jan Josef hrabě Thun, majitel děčínského panství.

Kvůli nedostatku peněz a hlavně malému zájmu syna hraběte Thuna, Václava, se dokončení stavby protáhlo na dlouhých šedesát let. Zámecký architekt Jan Václav Kosch, který realizaci převzal, podstatně pozměnil původní projekt Kiliána Ignáce Dientzenhofera a zmenšil půdorys chrámu. Kostel byl po nejrůznějších peripetiích dostavěn v létě 1783 a na svátek sv. Václava téhož roku vysvěcen. Zařizování interiéru bylo ukončeno teprve v roce 1795.

Brzy po dostavbě nastaly problémy, do kostela zatékalo. Byla narušena

konstrukce kupole, která nebyla klenutá, ale změnou plánů jen bedněná, ukotvená na trámův. Rákosový strop byl nahrazen novým, poté byl vnitřek kostela polychromován. Roku 1908 opravila místní stavitelská firma Putz & Weber vnější část kostela. V letech 1936 až 1938 byly v duchu doby obnoveny vnější fasády kostela, jednobarevně byl vymalován i interiéru.

Podle dochovaných fotografií byl kostel používán k liturgickým obřadům naposledy pravděpodobně v roce 1958. Kolem kostela byl původně katolický i židovský hřbitov pro Rozbělesy. V sedmdesátých letech bylo potřeba rozšířit tovární provoz, proto byl přílehlý farní hřbitov zlikvidován a bylo rozhodnuto o vyvlastnění pozemku okolo kostela. Dnes vše patří soukromé společnosti, která továrnu vlastní. Kde byl původně hřbitov, vyrostly tovární haly. Zachováno zůstalo jen několik poničených náhrobníků u zdi kostela, nejstarší z roku 1613.

Přesto byl v roce 1966 kostel sv. Václava v Děčíně Rozbělesích zapsán na seznam kulturních památek.

V padesátých letech minulého století byl kostel na několik desetiletí pronajat jako tovární skladiště. Jeho zařízení bylo zčásti zničeno a zčásti uloženo v děčínských kostelech. Nejcennější vybavení daroval kdysi kostelu sám Václav hrabě Thun. Byl to rokokový hlavní oltář s barokním obrazem sv. Václava mezi anděly (obraz je dnes v kostele v Jílovém) a malý mariánský oltářík z kaple děčínského zámku, dále hodiny ze zámecké věže a varhany z děčínského chrámu Povýšení sv. Kříže. Varhany však byly, prý jako poruchové, již roku 1899 prodány za 50 zlatých na materiál. Osud nových varhan, za první světové války rekvírovaných, v roce 1936 opravených, rovněž jako ostatního vybavení je stejně smutný. Nenávratně chrám přišel také o kamennou křtitelnicí ze 17. století, velký barokní kříž a klasicistní kazatelnu z druhé poloviny 18. století.

V sedmdesátých letech minulého století, při jednáních o záchraně stavby, požadoval stavební odbor ONV v Děčíně odbourání věží, „aby stavba nepůsobila jako kostel“. Bez této úpravy neměly být jakékoliv práce povoleny. V květnu 1977 zahájil odbor kultury

ONV řízení, které mělo vést ke stržení kostela. K tomu nikdy nedošlo.

Stavba nakonec továrním halám ustupovat nemusela a přečkala do dnešních dnů. Byla ale těžce poškozena konstrukce krovu a zejména obnovovaná kupole, která se spolu s kruchtou nad vchodem částečně zřítla. V roce 1995 byla zahájena rekonstrukce. Byla opravena střecha a zasklena okna. Během rekonstrukce však došlo k řadě nevhodných postupů a pochybení, které se nejvýrazněji projeví v řemeslně nepřiléhavě zdělané pokládky střešní krytiny. Dříve než bylo možné práce reklamovat, pokrývačská firma zanikla. Zjistilo se také, že při stavebních pracích v roce 1996 byl ukraden jediný dochovaný zvon. Pracovníci památkové péče nakonec nedoporučili za takovýchto podmínek v opravách pokračovat. Dotace od státu byly zastaveny.

Mohlo by se zdát, že kostel sv. Václava v Rozbělesích provází trvalá nepřítel osudu. Projdeme-li však blízkou i vzdálenou krajinou severních Čech plnou torz sakrální architektury, můžeme hovořit o zázraku.

A dnes? Bylo by potřeba zřídit občanské sdružení, které by se postaralo o osvobození chrámu od továrny a komunikace a o opravu a smysluplné využití tohoto krásného prostoru.

Svatý Václav v Děčíně Rozbělesích k nám promlouvá svědeckvím minulých časů, je výpovědí o nás samých, o světě, ve kterém žijeme i který nás přesahuje. Stále stojí a trpělivě čeká na řešení své situace...

Miloš Vavříčka,
Marie Koscelníková

Kostelík Čtrnácti sv. Pomocníků, perla sakrálních staveb Lounska

Kostelík zasvěcený Nejsvětější Trojici a Čtrnácti sv. Pomocníkům v Lounech je jedním z mála pozůstatků zdejšího žateckého předměstí, které bylo v 60. a 70. letech minulého století téměř zlikvidováno v rámci urbanistických zásahů ve městě.

V posledních letech prošel zdoluhavou rekonstrukcí a v polovině září letošního roku byl znovu vysvěcen.

„Poděkování patří dárcům, kteří přispěli finančně, ale i těm, díky kterým je to tu tak hezké - restaurátorům a řemeslníkům. Nezapomínejme, že kostel vždy zůstane naší perlou,“ řekl lounský děkan Werner Horák v den znovuvysvěcení kostela. Slavnostní bohoslužbu tu spolu s ním sloužil také žatecký vikář Josef Špaček a vojenský kaplan Petr Fiala.

Z historie

Kostel byl postaven v letech 1714 - 1718 jako poděkování Bohu za odvrácení morové rány. Je jednoduchou barokní stavbou. Nachází se v místech spáleniště obecního dvora, jenž lehl popelem za třicetileté války. Zde také byli pochováváni zemřelí v době velkého moru v roce 1680. Vedle kostela bývala do roku 1782 poustevna pro jednoho bratra řádu sv. Ivana, který se zde po zrušení řádu Josefem II. stal hrobníkem. Interiér kostela byl původně vybavený oltářem zhotoveným lounským řezbářem Václavem Chornem.

V současné době se v kostelíku

zachoval především Chornův oltář z roku 1716 zasvěcený Čtrnácti sv. Pomocníkům, který je zdoben dvěma obrazy. Na jeho vrcholku je umístěn oválný obraz Navštívení Panny Marie, oltářní obraz představuje Nejsvětější Trojici spolu se Čtrnácti sv. Pomocníky. Před sloupy stojí dvě barokní sochy Jana Křtitele a Zachárieše.

„Kdo jsou ti svatí Pomocníci? Na tyto světky se obraceli věřící s prosbami o pomoc v různých tíživých životních situacích a také při epidemiích, což byly zvláště morové rány. Kult Čtrnácti sv. Pomocníků se ve 14. století rozšířil z německých krajin do dalších zemí. Světců dostali název Pomocníci. Jejich název se ustálil na počtu čtrnáct, i když ne v každé krajině nebo zemi to byli vždy stejní světcí,“ vysvětluje lounský děkan s tím, že jsou mezi nimi sv. Jiří, sv. Florián, sv. Markéta, sv. Kateřina, sv. Barbora, sv. Rozálie, ale také sv. Vít, sv. Erazim, sv. Jiljí, sv. Diviš, sv. Jan Nepomucký aj.

Současnost

V kostelíku byly v minulosti provedeny dvě velké opravy. A to v letech 1880, kdy došlo ke stavbě nové věže a velké opravě stropu kostela. V roce 1990 byla postavena nově zborcená střecha, věž kostela a v interiéru nová klenba ve středu chrámu. Kostel byl značně zdevastovaný, velká část jeho inventáře zcizena nebo zdevastována. Na obnovu nástěnných maleb poskytl Ministerstvo kultury ČR částku 350 000 korun. Děkanství Louny hradilo jak restaurování, tak

demontáž lešení, elektrifikaci kostela a jeho výmalbu, což představovalo částku 177 783 korun. Restaurá-

torské práce prováděla firma Jitky Musilové a restaurátoři Petr Šafus, Adam Souček a Marek Scheib.

Hlavní oltář před započatím restaurátorských prací.

V letošním roce pokračovaly restaurátorské práce na oltářích, obrazech a sochách. Rovněž se podařilo obnovit historickou dlažbu a rozžářit kostel křišťálovými lustry. Na obnově se finančně podílelo město Louny a dárce. Ti přispěli menšími částkami, jeden z farníků však dokonce věnoval 200 tisíc korun.

Jak zmínil zdejší děkan Werner Horák, v kostelíku by měly být slouženy bohoslužby každý první čtvrtek v měsíci, konat se zde ale mohou také koncerty a různé výstavy.

Zvukový záznam přednášky historika PhDr. Michala Pehra, pracovníka Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR a člena farní rady v Lounech, o historii kostela naleznete v audioarchivu na www.dltm.cz.

Jana Michálková

JOB trpící spravedlivý

Biblická kniha Job nese jméno podle hlavní postavy vyprávění, velkého trpitele Joba. Spíše by se měla nazývat básní, neboť vnitřní zápas nespravedlivě trpícího hrdiny je popisován prostřednictvím krásného a bohatého poetického jazyka. Kniha byla patrně inspirována katastrofou národa za babylonské války a následným zajetím v cizí zemi. Vypovídá však o tématu starém jako samo lidstvo, o utrpení a jeho smyslu. Velkolepé básnické ztvárnění dramatického lidského hledání důvodů a smyslu utrpení vyplňuje převážnou část knihy. Její krátký úvod však tvoří rychle se střídající události, které připravují půdu následujícímu utrpení Joba a jeho bolestnému hledání vysvětlení jeho smyslu.

Jobova spravedlnost a zbožnost uprostřed blahobytu

Co je o Jobovi řečeno jako první, jsou slova chvály jeho bezúhonnosti: ... byl to muž bezúhonný a přímý, bál se Boha a vystříhal se zlého. Měl sedm synů a tři dcery a vlastnil rozsáhlý majetek. Tisíce ovcí, velbloudů, skotu a oslů, o které se staral celý zástup služebnictva. Být dobrý a obětavě pomáhat druhým, když je člověk bohatý, to nebývá zdaleka pravidlem. Bohatství často zatvrzuje lidské srdce, které se díky jemu může stávat sobeckým a bezohledným. Job je však i uprostřed bohatství a osobního úspěchu nezištný, dobrosrdečný a neustále myslící na druhé. To je vyjádřeno především v epizodě, kde se vypráví, že Jobovi synové pořádali doma pravidelné a časté hodokvasy, tedy bohaté hostiny, při nichž se hojně jedlo i pilo. Otec se těchto bezstarostných a plýtvavých oslav neúčastní, má však starost o své blízké, zdali se uchovali vnitřně čistými, neboť při hodování mohli – snad pod vlivem množství vína – hřešit proti Bohu. A tak starostlivý otec po každém takovém oslavování zve své děti k sobě domů a obětími bohoslužebnými obřady prosí Hospodina o jejich očistu a posvěcení. Job je tedy též hluboce věřící a zbožný. I tato vlastnost bývá

u bohatých a úspěšných lidí vzácná. Job si je však vědom své závislosti na Bohu, ve svém bohatství děkuje Hospodinu a blahobyť se pro něj stává paradoxně pramenem větší důvěry, oddanosti a vděčnosti vůči Bohu. Díky těmto vynikajícím vlastnostem dokáže být Job svobodný k tomu, co má. Majetek ho nesvazuje úzkostí z jeho ztráty. Jeho výrok po ztrátě všeho, co měl, to krásně vyjadřuje: *Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno.*

Satan

Náhle jsme přeneseni do světa nebeského, kde se koná jakási duchovní „schůze“, při níž nebesští duchové předstupují před Boha, aby podali zprávy o dění na zemi. Předstupuje i satan, který referuje, že procházel zemí křížem kráčem. Hospodin se

jej ptá na spravedlivého Joba, jehož zároveň chválí za jeho bezúhonnost a zbožnost. A tehdy začíná ono dramatické obviňování Joba ze ziskovosti a sobectví, které nakonec vyvrcholí krutou zkouškou Joba, zdali se osvědčí jako dobrý a zbožný i uprostřed velkého nespravedlivého utrpení. Satana pak charakterizují jeho slova: *Cožpak se Job bojí Hospodina bezdůvodně? Vždyť jsi ho ze všech stran ohradil ... Dílu jeho rukou zehnáš ... Ale jen vztáhni ruku a zasáhni všechno, co má, hned ti bude do očí zlořečit.* Satan zde ještě není líčen jako Boží odpůrce ďábel. Starší starozákonní tradice se varují přiznat jakékoli bytosti autonomii tvář Bohu. A tak i zlo a jeho strůjcové jsou v přísné podřízenosti Hospodinu. Satan by nic nezmohl, kdyby mu to neumožnil, ba přímo nenařídil

samotný Bůh. Teologické a věroučné pravdy zde však ustupují do pozadí, svatopisec chce spíše zdůraznit dramatickosti příběhu a zároveň starou moudrost náboženského života „jako v nebi, tak i na zemi“. Události na zemi jsou v přímé závislosti na duchovním dění světa nadpřirozeného. Z tohoto důvodu není myslitelné, aby se na zemi dělo něco zásadního bez spolupůsobení nebes. A protože Bůh samozřejmě není zlomyslný, je nutné počítat s duchovní bytostí, která má za úkol cíleně vyhledávat chyby, špatné úmysly a hříchy lidí. Je zajímavé, jak je tato bytost ve své činnosti popisována: „šmejdi“ po celé zemi, aby našla co nejvíce nesrovnalostí, podezírání vše a každého, i dobré skutky obviňuje ze ziskovosti a zlořečení. Job je sice spravedlivý a zbožný, ale jak by nebyl, vždyť to dělá jen kvůli tomu, aby jej Bůh chránil v jeho pozemském blahobytu.

Albrecht Dürer, Job a jeho žena

Seghers Gerard, Trpící Job

tu. Pojmy „soucit“, „shovívavost“, „porozumění“, „pochvala“ satan nezná, pro něho je i sebejasnější dobro podezřelé. Jeho prací je neustálé podezírání a obviňování, shovívavé milosrdenství je mu cizí. Zdá se, že vyprávění nás chce poučit nejen o vlastnostech zlé duchovní bytosti, ale i varovat před podobným jednáním. Jak později vyplývá najevo, též Jobovi přátelé se často nechávají podobným podezíráním spravedlivého Joba strhnout a vytýkají mu domnělé minulé hříchy, za něž nyní trpí. Odstrašivý příklad satana varuje čtenáře před podobným jednáním a smýšlením o druhých. Podezřít, obviňovat, nedůvěřovat ani tehdy, když skutky jsou jednoznačně dobré, to jsou vlastnosti, které do lidské společnosti vnášejí satan a které člověka staví do atmosféry moci zla.

Jobova žena a jeho přátelé

Po ztrátě veškerého majetku a všech dětí Job vyjadřuje odevzdanost své víry a důvěry v Boha památnými slovy: *Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno.* Satan však vyjadřuje další podezření a obvinění: *Kůži za kůži! Za sebe samého dá člověk všechno, co má. Ale jen vztáhni ruku a dotkni se jeho kostí a jeho masa, hned ti bude do očí zlořečit.* V tomto výroku je obsaženo obvinění, že pro člověka je vždy důležitější vlastní osoba i před tou nejmilovanější bytostí, že není schopen obětovat se pro druhého, že nepocituje bolestně jeho ztrátu. Opět Hospodin svoluje k prověření Jobovy nezištnosti. Job je raněn

vředovitým onemocněním, které jej olupuje o vnitřní i vnější klid. Neustálé svědění a zároveň nebezpečí nakažlivosti jej nutí usednout ven do prachu, vzdálen všem lidem, kterým se závažné kožní onemocnění hnusí. Bere do rukou stěp, kterým se škrábe, čímž si sice uleví od nesnesitelného svědění, ale zároveň si vředovité rány dále rozdrásává. Jeho trápení je bezvýchodné. Nutí ho k tíživé samotě a nedá mu ani na chvíli spočinout. V této zoufalé situaci k Jobovi přistupuje jeho žena. Měla by být tím nejbližším a nejvěrnějším partnerem a přítelem, místo toho však podrážděně vyjadřuje svou netrpělivost a rozladění nad manželovou odevzdaností. Job se plně odevzdává do Božích rukou i v této bezvýchodné a bolestné situaci, jeho žena však v tom vidí nedostatek aktivity a slabost. Její tvrdá slova to dokládají: *Ještě se držíš své bezúhonnosti? Zlořeč Bohu a zemři!* Vyjadřuje tím svůj hněv vůči Bohu, který takovýmto způsobem trestá zbožného člověka. V tomto svém postoji je na stejné rovině smýšlení jako satan. Jakoby tím vyjadřovala názor, že jestliže zbožnost nevede k následnému pohodlnému životu, který by měl Bůh svému služebníkovi zajistit, tak potom raději Boha ze svého života vyloučit. Opět názor, že zbožnost je jediné tehdy prospěšná, když z ní člověk má pozemské výhody. Podobně později smýšlejí i Jobovi přátelé, kteří za ním přicházejí, aby jej potěšili v jeho trápení. Nakonec mu místo útěchy a posily přinášejí jen výčitky a nevoli. Jsou přesvědčeni, že Job musí být obtížen minulými skrytými hříchy, pro něž jej nyní Hospodin trestá.

Opět tedy povrchní, zjednodušený, a pro trpícího krutý názor, že každé utrpení je trestem za vlastní hříchy. Odtud pak studený a neosobní obraz Boha jako chladného a bezohledného soudce, namísto milosrdného, i když tajemstvím obestřeného Otce.

R.D. Jiří Volesský

Národní pouť do Říma 2010

Koncem září uplynul rok od historicky významné události pro Českou republiku, kdy ji ve dnech 26. až 28. října 2009 poprvé navštívil papež Benedikt XVI. Jak je v církvi tradicí, jako projev vděčnosti vyhlásili biskupové Čech, Moravy a Slezska **Národní pouť do Říma ve dnech 9. až 11. listopadu 2010.**

Program Svatého otce v České republice byl velmi bohatý a jeho návštěva měla široký dopad na naši společnost, jak o tom hovořil pražský arcibiskup a předseda České biskupské konference Mons. Dominik Duka OP během posledního plenárního zasedání na začátku letošního července na Velehradě a shodují se na tom všichni biskupové českých a moravských diecézí.

Všichni, kteří chtějí vyjádřit papeži vděčnost za jeho návštěvu, budou mít nyní možnost vykonat děkovnou pouť do Říma, srdce katolické církve.

Národní pouť v Římě bude zahájena v úterý **9. listopadu v bazilice Santa Maria Maggiore v 15.00 hodin**, kde bude po modlitbě svatého růžence slavena mše svatá.

Příležitost poděkovat Svatému otci budou mít **poutníci z České republiky 10. listopadu** při pravidelné středeční **generální audienci na Svatopetrském náměstí**, která začíná **v 10.00 hodin**. Téhož dne odpoledne budou biskupové Čech, Moravy a Slezska společně slaviti mši svatou **v 15.00 hodin v bazilice sv. Petra**.

Ve čtvrtek **11. listopadu** se poutníci společně setkají **v bazilice sv. Jana v Lateránu** při společné mši svaté **v 10.30 hodin** a národní pouť bude ukončena **ve 12.30 hodin** modlitbou Anděl Páně a Te Deum **v bazilice Svatého Kříže v Jeruzalémě**, titulární bazilice kardinála Miloslava Vlka.

Hlavním koordinátorem pouti ustanovila Česká biskupská konference P. Pavla Dokládala z královéhradecké diecéze.

Texty všech promluv a informace o průběhu návštěvy Benedikta XVI. v České republice jsou dostupné na <http://www.navstevapapeze.cz/>.

www.cirkev.cz

Věřím ve svatou církev obecnou

Věřit, že církev je „svatá“ a „katolická“ a že je „jedna“ a „apoštolská“ (jak dodává nicejsko-cařihradské vyznání víry) je neoddělitelné od víry v Boha Otce, Syna a Duchu svatého. V apoštolském vyznání víry říkáme, že vyznáváme „svatou církev“ (Credo ... Ecclesiam, tedy nikoli „in Ecclesiam“, ne „v církev“), abychom nesměšovali Boha a jeho díla a abychom jasně připisovali Boží dobrotě všechny dary, které vložil do své církve. (KKC čl. 750) Tento úryvek z Katechizmu nám vymezil, o čem budeme v tomto čísle spolu rozjímat. O církvi, jaká je ve své podstatě, jak už nám to připomínají čtyři základní znaky církve. Dále se pokusíme nahlédnout očima víry, že církev je dílo Boží, správkyní Božích tajemství, nástrojem v rukou Boha, aby došli ke spáse všichni, kteří skrze církev přicházejí k Bohu a v ní přijímají svátosti a milosti, které je na této cestě k Bohu posilují.

Možná jste se už mnohokrát setkali s námitkou na adresu církve, že Kristus hlásal Boží království a pak přišla církev. Oddělují Krista od církve: je tu ten hodný Ježíš Kristus, který nás miluje, odpouští nám hříchy apod., a vedle ta církev, která dělá to či ono, a začnou se připomínat všechny hříchy a poklesky jejích členů od kněží přes biskupy až po papeže, a to jak v současnosti, tak během celých staletí. Zakládají se tyto námitky na pravdě, či je to projev naší lidské slabosti a hříchu? Sám Ježíš shromáždil kolem sebe učedníky, dával poučení o síle společné modlitby, o napomínání bratra atd. Už zde jsou patrné známky toho, že Ježíš chtěl, aby lidé žili se společenství, společně se modlili, vzájemně si pomáhali na cestě ke svátosti.

„Kristus je světlo národů. Proto tento posvátný sněm, shromážděný v Duchu svatém, má vřelou touhu hlásáním evangelia všemu stvoření osvětlit všechny lidi jasem Kristova světla, které září na tváři církve.“ Těmito slovy začíná „Věroučná konstituce o církvi“ 2. vatikánského koncilu. Tím koncil ukazuje, že článek víry o církvi plně závisí na člancích týkajících se Ježíše Krista. Církev nemá jiného světla než je světlo Kristovo. Podle oblíbeného přirovnání církevních otců se podobá měsíci, který pouze odráží sluneční světlo. (KKC čl. 748) Zde vidíme hlavní poslání církve: přivádět lidi k Bohu, nechat ve společenství církve zazářit jas Kristova světla všem lidem.

Mnozí mohou mít problémy s přijetím církve, protože je zároveň viditelná i duchovní. Je to viditelné společenství lidí, kteří podléhají slabosti a hříchu, a zároveň je to duchovní společenství lidí s Bohem, život v Boží přítomnosti, která církev posiluje a očišťuje. „Jediný prostředník Kristus ustanovil a bez přestání udržuje svou svatou církev, společenství víry, naděje a lásky zde na zemi, jako viditelný organismus a jejím prostřednictvím rozlévá pravdu a milost na všechny.“

Církev je zároveň:

- › společnost vybavená hierarchickými orgány i Kristovo tajemné tělo;
- › viditelné shromáždění i duchovní společenství;
- › pozemská církev i církev obdařená nebeskými dary.

Tyto rozměry tvoří jedinou složenou skutečnost, srůstající z lidského a božského prvku. (KKC čl. 771) Pouze očima víry je možné nahlédnout duchovní rozměr, božský prvek církve. Vidět za na první pohled pouze lidským jedním Boží působení, reží, Boží vůli. Kněz je kupříkladu přeložen z farnosti do farnosti. Na první pohled je za tím nějaký rozhovor mezi biskupem a knězem a dekret od biskupa. Přesto všechno je možné očima víry vnímat na pozadí těchto událostí Boží působení. Není to jen otázka rozhovoru a dekretu, je za tím vším Boží režie, Boží vůle. Bůh ho posílá prostřednictvím biskupa do té či oné farnosti, světuje mu ten či onen úkol.

Církev je **jedna**: má jednoho Pána, vyznává jednu víru, rodí se z jednoho křtu, tvoří jen jedno tělo, oživované jedním Duchem k jedné naději, jejímž naplněním budou překonána všechna rozdělení. (KKC čl. 866) Hlubokým a jediným zdrojem jednoty církve je přítomnost jediného Pána Ježíše Krista, který ji posvěcuje a je v ní neustále přítomen.

Církev je **svatá**: přesvatý Bůh je jejím původcem; Kristus, její ženich, se za ni obětoval, aby ji posvětil; Duch svatosti je oživuje. I když jsou v ní hříšní lidé, přesto je bez poskvrny: „ex maculatis immaculata“. Její svatost září ve svatých; v Marii už je celá svatá. (KKC čl. 867)

Církev je **všeobecná (katolická)**: hlásá celou víru; nese v sobě a spravuje plnost prostředků ke spáse; je poslána ke všem národům; obrací se

ke všem lidem; objímá všechny doby; svou podstatou je misionářská. (KKC čl. 868)

Církev je **apoštolská**: je zbudována na pevných základech: na „dvanácti Beránkových apoštolech“ (Zj 21,14); je nezníitelná, je neomylně uchovávaná v pravdě; Kristus je fídi prostřednictvím Petra a ostatních apoštolů, přítomných v jejich nástupcích papeži a biskupském sboru. (KKC čl. 869)

Myslím, že k těmto znakům církve už není potřeba další komentář. Spíše se v duchu zastavme a rozjímáme o církvi, jaká opravdu ve své podstatě je. Objevme očima víry božský, nadpřirozený, hluboký prvek v církvi, který sem vložil Bůh. On je jeho jediným a pravým zdrojem.

R.D. Vít Audy

Mariánská pouť v České Kamenici

Ve dnech 10. až 12. září 2010 se v České Kamenici konala pouť ke cti Narození Panny Marie. Slavnost na církevní půdě proběhla v Kapli Narození Panny Marie za účasti německých rodáků, kteří přijíždějí každý druhý rok a letos si tak připomněli desáté poutní výročí.

Bohoslužby byly zahájeny v pátek v 17 hodin mší svatou, kterou vedl česko-německy, tak jako i další bohoslužby, místní děkan R.D. Jordán Červený. V sobotu se uskutečnila večerní mše svatá, po níž následoval světelný průvod se sochou Panny Marie v ambitech kaple. V neděli pouť vyvrcholila slavnostní mší svatou. O krásnou atmosféru se zasloužil také sbor z Rumburku se sopranistkou Helenou Krausovou. Jako každoročně byla Panna Maria zásluhou pana děkana uctěna také překrásnou květinovou výzdobou. Poklonit se jí a načerpat od ní nové síly přišlo poměrně hodně lidí. I rodáci byli spokojeni. Těšíme se zase příští rok, všechny poutníky u nás rádi přivítáme.

Milena Hedviková, Česká Kamenice

Stoletá historie kostela sv. Antonína Paduánského

V kostele sv. Antonína Paduánského v Liberci Ruprechticích si 19. září 2010 při slavnostní mši svaté místní připomněli 100. výročí svého kostela. Při té příležitosti biskup Jan Baxant požehnal knihu nazvanou „Sto let ruprechtického kostela“. Je to výpravná publikace sepsaná jako stoletá kronika.

Oslavy 100. výročí kostela sv. Antonína Paduánského jsou důkazem

toho, jak v opuštěném a zchátralém kostele bez farníků začal ve velmi krátké době proudit znovu život a jak rychle s ním ožil i kostel, který díky obětavé pomoci dobrých lidí a na přímluvu sv. Antonína s pomocí Boží znovu slouží účelu, pro který ho naši předkové s nesmírnými oběťmi postavili. Dnes je centrem bohatého farního života věřících, a to nejen ruprechtických a kateřinských, ale i „přespolních“.

www.farnostruprectice.cz,
Marie Koscelníková

250 let kostela Nalezení sv. Kříže v Dubé

V Dubé na Českolipsku si 25. září 2010 připomněli 250 let od vysvěcení kostela Nalezení sv. Kříže. Kostel byl postaven v 18. století v barokním stylu nákladem hraběte Sweert-Sporcka pravděpodobně architektem Anselmem Luragem. Slavnostní mši svatou celebuloval biskup litoměřický Jan Baxant, spolu s ním koncebrovali R.D. Viliam Matějka, P. Josef Pavlas SDB, R.D. Grzegorz Wolański a R.D. Josef Rousek. Mši svatou obohatila svátost biřmování, kterou přijaly tři místní kandidátky.

Na hřbitově v Dubé Mons. Jan Baxant požehnal nový centrální kříž. Původní, sto let starý, 5,5 m vysoký dřevěný kříž byl nahrazen novým, vyrobeným opět z dubového dřeva z okolních lesů. Nový dubový kříž vyrobil Václav Kubát. Korpus - Kristus v životní velikosti - odlitek z šedé litiny, byl také zrenovován a pozlacen.

Marie Koscelníková

Slavnost Výročí posvěcení katedrály sv. Štěpána v Litoměřicích

V katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích si při mši svaté v pondělí 20. září 2010 připomněli Výročí posvěcení tohoto chrámu. Spolu s biskupem Janem Baxantem koncebrovali vikář R.D. Józef Szeliga, kanovník a farář dómské farnosti u sv. Štěpána P. Jiří Hladík OCr. a R.D. Roman Depa.

Katedrála sv. Štěpána v Litoměřicích je matkou všech kostelů litoměřické diecéze. „Katedrála je prvním chrámem každé diecéze. Litoměřická katedrála sv. Štěpána je také matkou, i když někdy dosti opuštěnou. Všude tam, kam po diecézi jezdím, je vždy spousta lidí, je tam plno. V naší katedrále je to skromnější, ale přesto krásné. Vždy na místech, kam jezdím, připomínám litoměřickou katedrálu i v té její skromnosti. Když je matkou všech chrámů, připomínám,

že by měli mít všichni v diecézi užší vztah k tomuto místu a třeba i vyhledávali příležitosti čas od času k tomu, aby si někdy udělali pouť do naší katedrály,“ řekl biskup Jan Baxant.

Marie Koscelníková

Letní dívčí tábor v Počaplech

V prostorách římskokatolické fary v Počaplech u Terezína proběhl ve dnech 1. až 8. 8. 2010 letní tábor pro děvčata. Celotáborovou námořnickou hru doprovázela každodenní modlitba a krátké katecheze na různá témata, které si pro děvčata připravily vedoucí a také P. Jaroslav Krajl z Prahy. Ten nás přijel navštívit a posloužit děvčatům možnost svátosti smíření a mši svatou, kterou děvčata doprovázela zpěvem a hrou na hudební nástroje. Skupina 15 dětí a tři vedoucích navštívila také poutní mši svatou v nučnické kapli, která, dle slov P. Radima Valíka OSB, který mši sloužil, tolik účastníků bohoslužby za posledních 50 let nepamatovala.

Děkujeme všem zúčastněným a hlavně P. Radimu Valíkovi OSB, který nás s velkou trpělivostí a láskou přijal na faře a po celý týden laskavě snášel všechny komplikace spojené s pobytem dětí na faře.

Dagmar Pelcová, hlavní vedoucí tábora

Skauti navštívili litoměřického biskupa

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant přijal v sobotu 11. září 2010 ve své rezidenci členy skautského oddílu Havrani z Kolína. Během více než hodinu trvajícího setkání diskutoval s mladými skauty a skautkami o českoněmeckých vztazích a o nuceném vysídlení původních německy hovících obyvatel litoměřické diecéze. Návštěva byla součástí víkendového programu týkajícího se této problematiky. Skauti přijeli do Litoměřic z Terezína, kde předtím navštívili místní Památník. Biskup rovněž pohovořil o své práci a také ukázal návštěvě některé prostory biskupské rezidence, včetně svojí pracovny.

Martin Flosman

Záplavy Frýdlant, srpen 2010

Milí čtenáři, myslím si, že málokomu unikla ta skutečnost, že v sobotu 7. srpna letošního roku postihly Frýdlant, jeho okolí a další místa naší diecéze ničivé záplavy. Po svém návratu z dovolené jsem našel kostel vyplavený s nánosem bahna, farní zeď v délce dvanácti metrů pobořenou a spoušť v dalších částech města. Mnohé domy byly povodní poničeny, některé strženy. V následujících dnech jsem zakusil velice blízkou a rychlou pomoc ze strany dobrovolníků, hasičů a armády. Díky této pomoci jsme například mohli už v pátek po povodních slavit mši svatou v kostele.

Už v prvních dnech jsem z darů svých kamarádů a farářů mohl mezi své farníky rozdělit 90 tisíc korun jako přímou pomoc domácnostem. V následné pomoci byla získána i pomoc Charity, která mimo jiné rozděluje dar od Svatého otce. Díky dalším sbírkám z různých farností a darům fyzických osob jsem mohl rozdat jménem těchto lidí necelých 500 tisíc korun opět jako přímou pomoc domácnostem. Tato následná pomoc byla rozdělena po konzultaci se starosty postižených obcí.

Kromě této finanční pomoci nám velice rychle pomohli různí dobrovolníci, a to jak v kostele, tak i v konkrétních domácnostech. Chtěl bych touto formou **poděkovat všem lidem, kteří takto projevíli svoji blízkost a solidaritu s trpícími, zvláště v prvních dnech.**

Velkým povzbuzením bezprostředně po povodni byla také návštěva našeho otce biskupa Jana Baxanta a posléze i arcibiskupa pražského Dominika Duky. Tato podpora vyvrcholila mši svatou dne 21. září, na kterou byli pozváni starostové postižených obcí. Byla sloužena na poděkování za Boží ochranu při povodních s prosbou o Boží požehnání při obnově města, obcí a našich domovů.

Jak řekl ve své promluvě náš otec biskup: „Svatý otec pomohl svým finančním darem pro postižené povodněmi rychle, bleskově. Bylo tomu tak proto, že povodně přišly bleskově. Jakákoliv pomoc se nemá odkládat. Má se dostavit rychle, hned, pokud možno.

Záplavy vzaly mnohým lidem v postižených oblastech téměř všechno. Ztratili i střechu nad hlavou. Kupodivu, povodeň neodnesla lidskou solidaritu a odvaha i mladých lidí pomoci byla až překvapující. Starostové neseděli ve svých kancelářích, ale obcházeli s povzbuzením své smutné občany. Není to s lidmi v severních Čechách až zase tak špatné!“

Další akcí, která má vnést naději a návrat k běžnému životu, je diecézní setkání mládeže, které proběhne ve dnech 8. až 10. října. Mladí lidé budou procházet částí postiženého území z Raspenavy do Heřmanic. V Heřmanicích vztýčí kříž na místě budoucí hřbitovní kaple. V této obci, která je jednou z těch více postižených, se bude v sobotu večer konat diecézní ples mládeže, na který jsou zváni všichni její obyvatelé. Toto setkání bude zakončeno nedělní mši svatou v kostele Nalezení sv. Kříže ve Frýdlantu.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem dobrovolníkům, dárcům i všem, kteří nás doprovázejí svými modlitbami.

R.D. Vít Audy, frýdlantský farář

Napsali jste...

Uplakaná Anenská pouť v Tisé

Ač Bible o pláči svaté Anny, matky Panny Marie, mlčí, účastníci Anenské poutě v Tisé nebyli o prolité slzy této svaté pramáti ochuzeni – alespoň v divadelní hře o tom byla řeč. O něco více uplakaná ovšem byla celá sobota. Již během dopoledne bylo možno pozorovat kol kostela sv. Anny v Tisé zvýšený ruch, neb se tam chystala pouť k jeho patronce, sv. Anně, kterou pořádala Iniciativa pro naše kostelíky Ostrov ve spolupráci s občanským sdružením Středohoří sobě.

Poutě vypukla hodinu po poledni dobročinným jarmarkem, kde si přichodzí mohli prohlédnout (ba dokonce i koupit) dílka dětí z místní keramické dílny Ing. Štěpánky Janšové, batiky Lady Cihlářové či výrobky dětí z dětského domova v Tisé. Velký zájem u dětí vyvolala i možnost nakreslit si a vyrobit vlastní placku.

Program byl bohatý. Vše začala písničková bojovka pro děti, která se pro sychravé počasí odehrála přímo v kostele. Totéž platí i o dalším bodu programu – frašce O neplodnosti sv. Joáchyma a Anny, kterou podle barokního písmáka Martina z Kochemu sehráli Středohořští ochotníci (divadelní odnož o. s. Středohoří sobě). Po liturgickém vyvrcholení poutního dne – poutní mši svaté - následoval kulturní vrchol programu: koncert skladatele a varhaníka Miloše Boka a jeho přátel.

P. Jan Rajlich OP, dominikán z Jablonného v Podještědí, který ovšem po mnoho let působil v Ústí nad Labem a má z té doby k Tisé velmi vřelý vztah, při kázání zmínil, že kostel byl vždy chloubou a přirozeným kulturním centrem obce a je celkem bezpředmětně se přit stejně jako u katedrál, zda patřil více občanům či církvi. Zdůraznil také, jak je třeba v dnešní vykořeněné společnosti udržovat tradice, jež nám zanechaly generace před námi, abychom i my měli co zanechat generacím dalším.

Z tohoto hlediska lze do budoucnosti nahlížet optimisticky. Programu se i přes nepřízeň počasí celkem zúčastnila více než stovka poutníků, místních obyvatel či jen kolemjdoucích turistů, kteří ocenili, že je kostel po dlouhé době opět otevřen. Je třeba také poděkovat všem, bez jejichž přispění a spolupráce by podobná akce byla těžko uskutečnitelná: arciděkanství Ústí nad Labem, obci Tisá, Sdružení rodičů a přátel Tisé, ZŠ a MŠ Tisá, všem ostatním organizátorům a hlavně Nadaci VIA.

Dita Králová, Tisá

Varhanní duchovní hudba ve Filipově

Závěrečným koncertem skončil v neděli 29. srpna 2010 IV. ročník mezinárodního varhanního festivalu „Varhanní duchovní hudba ve Filipově“, který pořádá občanské sdružení Arte Musica a Římskokatolická farnost Jiřikov. Letošní ročník nabídl v době prázdnin posluchačům a milovníkům varhanní hudby devět nedělních koncertů, z nichž čtyři byly výhradně varhanní a pět komorních, tedy varhanní hudba v kombinaci s jiným sólovým nástrojem či zpěvem. Festival hostil bezmála čtyřicet umělců z Čech, Ho-

landska, Německa a Francie a přibližně tisíc posluchačů z České republiky a sousedního Německa.

Zahajovací koncert patřil vynikajícímu německému varhaníkovi Neithardu Bethkemu a 24člennému vysokoškolskému pěveckému sboru z Akademického institutu v Zittau a Görlitz. Druhý koncert byl v režii holandského varhaníka českého původu Tomáše Flégra, který působí jako varhaník v holandském Utrechtu. Vyvrcholením jeho vystoupení ve Filipově byla varhanní transkripce symfonické básně Vltava od Bedřicha Smetany. Třetí koncert pak nabídl netradiční kombinaci dvou nástrojů, varhan a klarinetu. Bravurní hru na tyto nástroje předvedli manželé Lenka a Petr Čechovi, kteří přijeli z Mariánských Lázní.

O čtvrtý koncert se postaral pražský varhaník z akademického kostela Nejsvětějšího Salvátora na Starém Městě. České smyčcové duo v obsazení Lucie Hůlová a Martin Sedlák z Prahy bylo hostem pátého koncertu. Doprovod na varhany i sólovou hru předvedla Daniela Kadlecová, varhanice z Betlémské kaple v Praze na Žižkově. Jejich vystoupení se těšilo velkému zájmu publika. Snad proto, že smyčce jsme ve filipovské bazilice slyšeli poprvé od založení festivalu. Opravdovou lahůdkou se stal šestý koncert, na kterém vystoupil německý varhaník z katedrál sv. Hedviky v Berlíně Thomas Sauer. Sopranistka Marie Sedláková, členka Státní opery Praha, a varhanice Jiřina Marešová rovněž z Prahy zaplnily baziliku při sedmém koncertu nejen krásnou hudbou, ale i vděčným publikem.

Osmý koncert zde hostil francouzského varhaníka z Paříže Pierra Zevorta, který je varhaníkem v katedrále v Dourdan. Předvedl technicky jedinečnou hru na varhany a repertoárově se orientoval výhradně na francouzskou hudbu. Devátý a zároveň závěrečný koncert patřil známému pražskému varhaníkovi od strahovských premonstrátů Vladimíru Roubalovi a trumpetistovi z Hradní stráže v Praze Janu Vernerovi. Velmi oblíbená kombinace varhan a trubky s klasickým a barokním repertoárem byla důstojnou tečkou letošního filipovského festivalu.

Všichni naši i zahraniční umělci, kteří na letošním IV. ročníku účinkovali, se řadí mezi špičkové hudebníky, a to za jistě ovalo vysokou uměleckou úroveň celého festivalu. Do programu každého koncertu bylo zařazeno duchovní slovo. To zpravidla zahrnovalo krátký úryvek z Písma svatého a krátkou promluvu v českém a německém jazyce. O to se v letošním roce postaral pater Jozef Kujan a jáhen Jiří Čunát.

Bazilika Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově se tak každou prázdninovou nedělí stala dokonalou duchovní oázou.

Jiří Chlum, Filipov

Veni Sancte v Teologickém konviktu v Olomouci

Přijď Duchu svatý... těmito slovy v pátek 10. září 2010 prosili o dary Ducha svatého kluci především z Čech a Moravy, kteří na Pánovo volání odpověděli ANO a v pondělí 6. září nastoupili do Teologického konviktu v Olomouci. V pátek při slavnostní mši svaté v kapli sv. Jana Sarkandera přímo v konviktu je podpořili svou modlitbou, účastí a svými slovy i jejich biskupové.

V únoru až květnu přicházely na jednotlivá biskupství přihlášky do kněžského semináře, většinou v květnu se konaly v diecézních městech přijímací pohovory a ne všichni samozřejmě byli přijati. Přijetí chlapci obdrželi v červnu zvací dopis od ředitele Teologického konviktu v Olomouci P. Alfréda Volného - a v pondělí 6. září jsme se k večeru sjeli do Olomouce, kde jsme začali svoji přípravu na kněžství.

Hned ten den, při úvodní mši svaté, jsme si zazpívali velice silný, aktuální a působivý žalm: „Hle, přicházím, Pane, splnit Tvou vůli.“ A tak to začalo. Společná modlitba, sdílení, seznamování se s programem v konviktu, ale i budovou, abychom našli, co kde je, ale také malá prohlídka půvabného města Olomouc.

V pátek při slavnostní mši svaté nám hlavní celebrant a kazatel Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a místopředseda České biskupské konference, při své homilii mimo jiné řekl: „To, že jste tady, není náhoda! Už jste odpověděli na Pánovo volání a právě to, že jste tady znamená, že

máte povolání ke kněžství! Teď už záleží jenom na vás, jestli vydržíte. Mnohdy to bude těžké, budete se muset mnohých věcí vzdát, ale o to víc budete jeho! Buďte nohama na zemi, ale hlavu mějte upřenou k němu.“

Letošní rok je výjimečný z několika hledisek:

1. Poprvé v historii Teologického konviktu od roku 1990 je v něm více mužů z Čech než z Moravy. Z Čech je jich deset, z čehož neuvěřitelných sedm je z královéhradecké diecéze. Po jednom pak kandidáti z litoměřické, plzeňské a českobudějovické diecéze. Z Prahy bohužel stejně jako minulý rok není žádný kandidát. Z Moravy pak jsou tři za ostravsko-opavskou diecézi, z nichž jeden je z Polska, a tak se zde zároveň učí i česky. Pouze po dvou mají zástupce olomoucká a brněnská diecéze.

2. Od roku 1990 je letošní počet 17 mladých mužů z Čech a Moravy v Teologickém konviktu nejnižší od roku 1990. Pro představu - v minulém roce zde bylo mužů o deset více, tedy 27. Tento stav (kolem 30) je stabilní přibližně deset let. Po roce 1990 to byly ročníky o 50 až 70 mužích. (Teologický konvikt byl do roku 2002 v Litoměřicích.)

3. Ze 17 studentů jich je deset hned po maturitě. V minulých letech byla Česká republika tradiční tím, že do konviktu nastupovali většinou starší muži, letos je věkový průměr pouhých 22 let.

4. V letošním roce nastoupili do Teologického konviktu i čtyři kluci z Ukrajiny, řeckokatolíci, kteří studují za svoji diecézi Lvov a chtějí zde pokračovat i dalších pět let na Teologické fakultě. Také se učí česky a nejmladšímu z nich ještě není ani 18 let. (Ti nejsou počítáni do věkového průměru (viz bod 3) a do celkového počtu (viz bod 2). To by věkový průměr ještě klesl!), ale počet osob v konviktu vzrostl!)

Podtrženo a sečteno: k 6. září 2010 nastoupilo do Teologického konviktu v Olomouci 21 mladých mužů, kteří by se chtěli stát kněžími. Prosíme o vaši modlitbu, ať vytrváme!

Jan Lukeš, královéhradecká diecéze (Fotografie na www.signal.cz/fotky)

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci **97,9 FM z Ještědu**. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím internetu nebo skrze satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

RADIO PROGLAS Proglas na říjen

Pozvání na různé akce pořádané v litoměřické diecézi si můžete poslechnout vždy ve středu od 14.30 hodin v pořadu Písničky a pozvánky. **Litoměřické studio Štěpán připravuje na 5. 10. 2010 od 22.00 hodin rozhovor s P. Janem Juchou MS o 15 letech Misiónářů Saletinů v litoměřické diecézi.** Krátké zhodnocení uslyšíte i od generálního představeného P. Dennise Loomise MS a biskupa Jana Baxanta. **Repríza pořadu se bude vysílat 11. 10. 2010 od 9.30 hodin.**

Vždy v úterý v 16.00 hodin zveme všechny zvědavé děti k poslechu **Barvínku**. 12. 10. má Barvínek podtitul „Všichni jsou už v Mexiku“. Eva Gloserová působí v Mexiku na misiích. Povypráví o své životní cestě. 23. 10. nabídneme reprízu z loňského roku nazvanou „V poslanecké sněmovně“, kterou nás provede Jan Kasal, dlouholetý poslanec a bývalý místopředseda poslanecké sněmovny. Dne 26. 10. zařazujeme Říjnový magazín. Seznámíme se s novým CD Boba Fliedra, zavítáme na Misijní pouť do Plzně, podíváme se do hlubin vesmíru a v rubrice „100 českých nej“ zavítáme do Ruční papírny ve Velkých Losinách.

Pořad **Všimli jsme si** naladíte každý pátek v 16.00 hodin. 15. 10. navážeme na předešlé povídání o historii celibátu a pokusíme se objasnit celibát z pohledu psychologického. Na teologii celibátu se zaměříme 22. 10. Písmo svaté obsahuje mnoho inspirace pro ty, jež se rozhodli žít zasvěceně. Budeme hledat smysl a účel celibátu v pojetí západní i východní církve. 29. 10. ozřejmíme celibát pohledem do Kodexu církevního práva.

Měsíčník **Dotýkání světla** uslyšíte opět v pondělí 11. 10. ve 22.00 hodin. Seznámí vás s historií a současností kláštera Kongregace sester Těšitelky Božského Srdce Ježíšova v Rajhradě. S generální představenou této kongregace, S. M. Jindřiškou Dvořákovou, bude hovořit Jana Beránková.

Dne 12. 10. ve 22.00 hodin vysíláme regionální pořad s názvem „Studium teologie nejen pro kandidáty kněžství aneb Jak je na tom Teologická fakulta v Olomouci?“ Promluvíme o změnách, ke kterým došlo na Cyrilometodějské teologické fakultě za posledních 20 let, a také o plánech do budoucna.

Říjen je růžencový měsíc. O modlitbě svatého růžence - a nejen o ní - pohovoří redemptorista P. Mgr. Miroslav Edward Jesel. Regionální pořad ostravského studia **Hedvika** naladíte ve čtvrtek 21. 10. ve 22.00 hodin.

Pořad olomouckého studia **Radim**, věnovaný 15. výročí od založení Nakladatelství Refugium Velehrad - Roma, zařazujeme do vysílání v úterý 26. 10. ve 22.00 hodin.

Vánoce na Svaté Hoře

Pro letošní vánoční dobu pro vás připravil příbramský Svatohorský chrámový sbor nové CD, na němž se k poslechu nabízí více než hodina vánoční a tříkrálové hudby. Nahrávka je uvedena zvukem svatohorských zvonů a kromě skladeb Jakuba Jana Ryby, Františka Xavera Brixioho, Karla Břízy, Radka Rejška a dalších autorů nabízí též vánoční čtení z evangelií v podání dlouholetého svatohorského faráře, nynějšího generálního vikáře litoměřické diecéze P. Stanislava Příbyla CSsR.

CD si můžete za 100 Kč (+ poštovné) objednat na adrese matice@svata-hora.cz nebo písemně (na dobírku) na adrese

Matice Svatohorská, Svatá Hora 591, 261 80 Příbram II.

Realizaci výroby tohoto kompaktního disku podpořila

Matice Svatohorská, ŘKF Svatá Hora a Pražská provincie

Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele.

Mediaálními partnery jsou časopis Svatá Hora a časopis Zdislava.

Zvukové ukázky z CD naleznete na internetových stránkách Svaté Hory www.svata-hora.cz

Světové dny hospice a paliativní péče

Světový den hospiců a paliativní péče je jednotný den pro konání akcí po celém světě, jehož cílem je oslavit a podpořit hospicovou a paliativní péči. Letos se Světový den hospiců a paliativní péče koná již pošesté a jeho heslo zní: „Sharing the Care“ - tedy podílení se, sdílení péče. Připadá vždy na druhou sobotu v říjnu, letos tedy na 9. říjen 2010. Těto akce se již tradičně zúčastňují i hospice v litoměřické diecézi.

Dny otevřených dveří **Hospice sv. Štěpána** budou probíhat **5. a 6. října 2010**, v době od 9.00 do 15.00 hodin. Zároveň se hospic prezentuje na výstavě, kterou si můžete v kulturním domě v Litoměřicích prohlédnout až do konce října. Vernisáž výstavy na téma „Naděje“ se uskuteční **5. října** od 17.00 hodin v litoměřickém kulturním domě. Další akcí litoměřického hospice bude **8. října** „Veřejná sbírka pro Hospic sv. Štěpána“, jejíž výnos je určen na léky a zdravotnický materiál pro pacienty hospice. Sbírkou zajistí studenti místního gymnázia.

Hospic v Mostě zve na Měsíc otevřených dveří od **1. do 31. října 2010**, v době od 9.00 do 14.00 hodin. Hospic bude svou činnost prezentovat také od **1. října** v prostorách Magistrátu města Most. Výstavu si můžete prohlédnout do konce října. Na velkoplošné obrazovce je po celý rok promítána prezentace o činnosti hospice. Obrazovka je umístěna na budově magistrátu.

Cíle Světového dne hospiců a paliativní péče jsou:

- zvýšit povědomí o potřebách lidí s terminální diagnózou a jejich rodin - v oblasti zdravotní, sociální, praktické a duchovní
- vytvářet prostor pro diskusi o těchto tématech
- zlepšovat dostupnost hospicové a paliativní péče po celém světě
- získat prostředky na podporu a rozvoj hospicové a paliativní péče

Informace o Světovém dni hospiců a paliativní péče najdete na: www.worldday.org.

Pozvánky

Liberec, 5. – 11. 10. 2010
Františkánská misie. Program jsme uvedli v minulém čísle Zdislavy, naleznete jej také na www.frantiskanskemisie.cz.

Litoměřice, 8. 10. 2010
Veřejná sbírka. Výnos je určen na léky a zdravotnický materiál pro pacienty Hospice sv. Štěpána. Sbírkou zajistí studenti Gymnázia Josefa Jungmanna Litoměřice.

Česká Lípa, 8. 10. 2010
Bazilika Všechny svatých, 19.00 hodin. Koncert Mezinárodního festivalu Lípa Musica 2010, účinkuje István Mátyás - varhany (Maďarsko).

Železný Brod, 8. 10. 2010
Kostel sv. Jakuba Většího, 19.00 hodin. Koncert Mezinárodního festivalu Lípa Musica 2010, účinkuje Schola Gregoriana Pragensis, David Eben – umělecký vedoucí, Jiří Bárta – violoncello, Kateřina Englichová – harfa, David Řehoř – vibrafon. Program: „Dialog lidského hlasu a strun“.

Liberec, Raspenava, Heřmanice, Frýdlant, 8. – 10. 10. 2010
42. diecézní setkání mládeže. V 18.00 hodin sraz v Liberci na faře, 9. října od 11. 00 hodin pouť a nesení kříže z Raspenavy do Heřmanic,

obřad vztyčení kříže v Heřmanicích. V 18.00 hodin mše sv. ve Frýdlantu, celebrovat bude biskup Jan Baxant. Od 20.00 hodin X. ples mládeže v Heřmanicích u Frýdlantu. Závěr setkání 10. října v 9.00 hodin mše sv. ve Frýdlantu.

Květnov, 9. 10. 2010
Kostel Navštívení Panny Marie, 10.00 hod. Růžencová pouť krušnohorského vikariátu, od 10.00 hodin modlitba růžence na svatých schodech, od 10. 30 hodin mše svatá.

Jablonec nad Nisou, 9. 10. 2010
Kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, 9.30 hodin. Mše svatá ke cti nového blahoslaveného Johna Henryho Newmana, katolického kardinála.

Hrádek nad Nisou, 9. 10. 2010
Chrámy pokojů, 19.00 hodin. Koncert Mezinárodního festivalu Lípa Musica 2010, účinkuje Schola Gregoriana Pragensis, David Eben – umělecký vedoucí, Jiří Bárta – violoncello, Kateřina Englichová – harfa, David Řehoř – vibrafon.

Jablonec v Podještědí, 10. 10. 2010
Bazilika minor sv. Vavřince a sv. Zdislavy, 9. 30 hodin. Slavnost Panny Marie Růžencové, ukončení poutní sezony.

Jablonec v Podještědí, 10. 10. 2010
Bazilika minor sv. Zdislavy a sv. Vavřince, 17.00 hodin. Koncert Mezinárodního festivalu Lípa Musica 2010, účinkuje Kühnův dětský sbor.

Filipov, 10. 10. 2010
Bazilika Panny Marie Pomocnice křesťanů, 10.30 hodin. Slavnostní mše svatá při příležitosti 125. výročí posvěcení baziliky. Účinkuje chrámový sbor z Německa pod vedením Uwe Müllera.

Trmice, 10. 10. 2010
Kostel Narození Panny Marie, 10.00 hodin. Mše svatá, celebruje biskup Jan Baxant, při bohoslužbě udělí kandidátům svátost biřmování.

Liberec, 10. 10. 2010
Kaple „U Obrázku“, 15.00 hodin. Mše svatá, po té bude koncert, účinkovat budou studenti liberecké ZUS.

Jablonec v Podještědí, 10. 10. 2010
Dětská mše svatá mezi draky, 10.00 hodin. Sraz „u Humplů“ v Horní Světlici. Zde bude mše svatá, soutěž v pouštění draků.

Tuhaň, 10. 10. 2010
Kostel sv. Havla, 11.00 hodin. Svatohavelská poutní mše svatá.

Sýčina, 15. 10. 2010
Kostel sv. Václava, 18.00 hodin. Koncert, účinkuje Miloš Formáček - varhany, Gábina Koberová - zpěv.

Mimoň, 15. – 17. 10. 2010
Pobyt pro chlapce od 15 let s duchovním programem zaměřeným na volbu povolání. Přihlášky a informace do 10. 10. 2010, br. Josef Marko SVD, tel. +420 736 522 835, e-mail: Josefsvd@email.cz.

Hejnice, 16. 10. 2010
Bazilika Navštívení Panny Marie, 15.30 hodin. Koncert, účinkuje Jaroslav Tůma - varhany, Marek Jerie - violoncello, Čeněk Pavlík - housle.

Filipov, 16. 10. 2010
Bazilika Panny Marie Pomocnice křesťanů, 17.00 hodin. Podzimní varhanní koncert, účinkovat bude Jiří Chlum - varhany a Dagmar Čemusová - mezzosoprán. Koncert je spojen s zehnaním nového alba.

Jablonec nad Nisou, 17. 10. 2010
Kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, 9.30 hodin. Mši svatou doprovodí ekumenický sbor Jizeros pod vedením Marcela Štěpánka.

Brozany nad Ohří, 17. 10. 2010
Kostel sv. Gotharda, 10.30 hodin. Mše svatá,

celebruje biskup Jan Baxant, při bohoslužbě udělí kandidátům svátost biřmování.

Liberec, 17. 10. 2010
Kostel sv. Antonína Velikého, 9.30 hodin. Při mši svaté budeme společně děkovat za úrodu tohoto kalendářního roku. Budeme žehnat vše, co se urodilo v tomto roce. Zároveň bude představeno nové ordinárium v podání sboru reprechtické farnosti.

Kostel sv. Kříže, 16.00 hodin. Varhanní koncert žáků liberecké ZUS.

Železný Brod, 19. 10. 2010
Aula SUPŠ, 18. 15 hodin. Přednáška Prof. PhDr. Františka Xavera Halase, CSc., na téma „Velvyslancem ve Vatikánu“, pořádá místní skupina ČKA.

Příchovice, 16. – 20. 10. 2010
Křížovatka, centrum života mládeže. Rekvalifikační kurz Zdravotník pro zotavovací akce a školy v přírodě. Absolventi získají osvědčení opravňující k výkonu funkce zdravotníka na zotavovacích akcích (táborech) a jiných podobných akcích pro děti. www.krizovatka.signal.cz

Jablonec nad Nisou, 20. 10. 2010
Fara, 19.00 hodin. Povídání o církevní odpustkové praxi.

Horní Maršov – Albeřice, 22. 10. 2010 – 24. 10. 2010

Víkend pro chlapce ze severu na téma „Cesta divého muže“. www.centrumprorodinu.cz, mobil: +420 602 282 520.

Vratislavice nad Nisou, 24. 10. 2010
Kaple Vzkříšení, 18.00 hodin. Koncert, účinkovat bude Ivana Koupilová - soprán, Jiřina Goldsteinová - viola.

Liberec, 25. 10. 2010
Kostel sv. Antonína Velikého, 18.00 hodin. Mše svatá v latinském jazyce. Bude vždy poslední pondělí v měsíci.

Hradiště, 28. 10. 2010
Kostel sv. Šimona a Judy Tadeáše, 10.00 hodin. Poutní mše svatá.

Žatec, 31. 10. 2010
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 10.00 hodin. Slavnost výročí práce při zpracovávání obrusového souboru dokumentů a svědectví, které vrhají světlo na různé aspekty života Karola Wojtyły.

Kadaň, 31. 10. 2010
Kostel Povýšení sv. Kříže, 8.30 hodin. Mše svatá, celebruje biskup Jan Baxant, při bohoslužbě udělí kandidátům svátost biřmování.

SOUTĚŽ O KNIHY

Milí čtenáři,

nabízíme vám malé rozptýlení, získáte pěknou knihu z Karmelitánského nakladatelství. Ze správných odpovědí výherce vylosujeme.

Pro děti do 12 let:

- Z čeho stvořil Bůh Evu?
- Koho porazil David?
- Kam utekl Josef s Marií a Ježíšem krátce po jeho narození?

Pro mládež a dospělé:

- Za kterého velekněze vešel David do chrámu a jedl posvátné chleby?
- Co mají podle Ježíšových slov učedníci učit?
- Čím Marie pomazala Ježíšovi nohy?

Odpovědi na otázky posílejte vždy do konce měsíce na e-mail: zdislava@dltm.cz, nebo na adresu: **Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice**

Nabídka

Karmelitánského nakladatelství

Svátost nemocných

Brož., 62 str., 85 Kč, obj. č.: 101456

V sérii knih Svátosti autor živě a přístupně popisuje a vysvětluje vznik, symboliku a smysl svátosti a zamýšlí se nad otázkou, jak můžeme svátosti slavit a jak z nich v našich konkrétních životních situacích můžeme žít a být pozeňaním pro druhé.

Svátost pomazání nemocných nám pomáhá, abychom se s nemocí a smrtí dokázali vyrovnat. Právě v nemoci se setkáváme s Ježíšem, který spolu s námi trpí, ale i s Ježíšem, který uzdravuje. I my však jsme jako Ježíšovi učedníci vysláni do tohoto světa uzdravovat. Dodávat odvahu těm, kteří jsou v agónii ovládnáni strachem, dávat naději těm, kdo si zoufají, povzbuzovat němé, aby pozvedli svůj hlas, posílat chromé, aby povstali a šli svou vlastní cestou. Pomazání nemocných je také znamením, že nemoc může být tou branou, kterou vstupují Bůh, aby náš život uzdravil a proměnil.

Měsíc s Pannou Marií

Brož., 103 str., 119 Kč, obj. č.: 101510

Autor vybral na každý den měsíce května jeden úryvek z Písma. Ten zajímavým způsobem komentuje a na konci uvádí krátkou modlitbu vybranou z liturgických textů. Kniha je vhodná pro ty, kdo připravují majové pobožnosti, a také pro každého, kdo chce prožít květen s každodenní rozjímavou modlitbou a Pannou Marií.

Gianfranco Ravasi (* 1942), přední italský katolický biblista, hebraista a biblický archeolog, člen Papežské biblické komise. V roce 2007 ho papež Benedikt XVI. jmenoval arcibiskupem a zároveň předsedou Papežské rady pro kulturu. Napsal více než dvě desítky knih o různých tématech Bible a bezpečet odbornými i popularizačními články.

Proč svatý?

Váz., 174 str., 229 Kč, obj. č.: 101587

Když Karol Wojtyła studoval v Krakově, ocitl se na dveřích jeho pokoje v semináři kus papíru s nápisem „budoucí světec“. Tato slova jeho přítel se dnes jeví jako prorocká. V roce 2005 Benedikt XVI. zahájil proces svatořečení Jana Pavla II. a světlí úlohu postulátora Monsignora Sławomira Oderovi. Ten ve své knize shrnuje výsledky své práce při zpracovávání obrusového souboru dokumentů a svědectví, které vrhají světlo na různé aspekty života Karola Wojtyły. Uvádí mnohé dosud neznámé epizody z života tohoto papeže. Tato rekonstrukce ukazuje, že Jan Pavel II. žil svůj život prostě a pokorně, že byl velkorysý a citlivý k potřebám druhých lidí a že byl také vtipný a veselý.

Ježíšovo narození se skládačkami

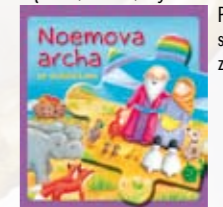
Leporelo, 145 Kč, obj. č.: 101546

Vánoční příběh převyprávěný v šesti scénách s jednoduchými skládačkami, jejichž robustní díly zabaví dětské prstíky.

Noemova archa se skládačkami

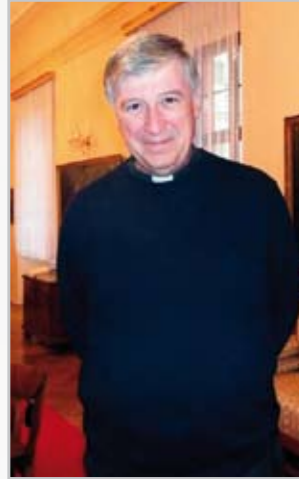
Leporelo, 145 Kč, obj. č.: 101547

Příběh o Noemově arše převyprávěný v šesti scénách s jednoduchými skládačkami, jejichž robustní díly zabaví dětské prstíky.

Generální představený Misionářů Saletinů

Litoměřického biskupa Jana Baxanta navštívil 15. září 2010 generální představený Misionářů Saletinů P. Dennis Loomis se svými spolubratry P. Henrykem Kumanem a P. Krzysztofem Mikuszewskim. Misionáři Saletini jsou v litoměřické diecézi právě 15 let. Jejich práci hodnotí slovy:

„Vidím působení svých spolubratrů z Polska jako velký přínos pro polskou provincii. Svým příchodem odpověděli na výzvu, která z této diecéze vzešla. Po mnoha letech komunismu jste začali všechno od začátku. Je dobré, že přišli kněží ze zahraničí, kteří vypomáhají, přináší jiný pohled na pastorační a vytvářejí živé farnosti od začátku. Ve vašem případě, v situaci, ve které jste se nacházeli, bylo velice důležité začínat po stránce lidské, až potom se teprve velice pomalu dostat ke stránce náboženské.“

P. Dennis Loomis MS je původem Američan, nyní žije v generálním domě Kongregace Misionářů Matky Boží z La Saletty v Římě.

Hugo František hrabě Königsegg a Rottenfels, 3. biskup litoměřický

V květnu letošního roku jsme si připomněli 350 let od narození 3. biskupa litoměřického Huga Františka hraběte Königsegg a Rottenfels. Narodil se 7. května 1660 ve Vídni. Rozhodnutím rodičů byl určen pro duchovní dráhu. Jeho kariéra začala velmi brzy, ve věku 11 let obdržel od apoštolského nuncia nižší svěcení. Jeho intronizace se konala až roku 1716, přestože biskupské svěcení přijal již v roce 1711. Žil převážně mimo diecézi, přesto za dobu svého episkopátu nechal rekonstruovat katedrálu a vybudovat základy věže. Celý dómský pahorek, kde stály hlavní budovy litoměřické diecéze, přikázal ohradit zdí a branami. Založil dva nové kanonikáty. Od jeho úmrtí letos uplynulo 260 let. Zemřel v Bonnu 6. září 1720. Nejprve tam byl i pohřben, poté byly jeho ostatky několikrát přemístěny a nyní jsou pohřbeny v rajském dvoře v Münsteru.

Diecézní charita Litoměřice rozděluje finanční pomoc

Diecézní charita Litoměřice rozděluje finanční prostředky ze sbírkového konta Charity ČR, určené na obnovu domácností pro postižené povodněmi. O výši poskytnutých příspěvků pro dané domácnosti rozhodla povodňová komise DCH Litoměřice. Ta se rozhodovala na základě doporučení obecních úřadů obcí, na základě informací získaných sociálním šetřením v postižených domácnostech a na základě žádostí podaných občany. Členové komise přihlédli především ke zdravotní a celkové sociální situaci žadatelů a k výši škod způsobených povodněmi.

Ke dni 20. 9. 2010 bylo na kontě Charity ČR 6 916 821 Kč a prostřednictvím DMS přispěli dárci částkou 1 132 623 Kč. **Celkem tedy může Charita pomoci částkou 8 049 444 Kč.**

Finanční příspěvky se pohybují v řádech desítek tisíc korun českých. Prostřednictvím Oblastní charity Česká Kamenice bylo rozděleno 395 000 Kč (podpořeno 14 domácností), prostřednictvím Oblastní charity Liberec 610 000 Kč (podpořeno 22 domácností) a Oblastní charita Rumburk zprostředkovala rozdělení 180 000 Kč (podpořeno 10 domácností). **Celkem tak zatím Diecézní charita Litoměřice rozdělila ze sbírkového konta 1 185 000 Kč.** Rozdělování finančních prostředků pokračuje. **Všem dárcům upřímně děkujeme!**

Edith Kroupová, DCH Litoměřice, kráceno

Noví pracovníci biskupské kurie

Ing. Čeněk Melcer je od května 2010 investičním referentem ekonomického odboru. Od 2. 8. 2010 byl jmenován provozním vedoucím DDKT v Litoměřicích. Areál diecézního domu je z velké části určen k ubytování hostelového typu. Další využití objektu bude upřesněno. Ing. Čeněk Melcer je absolventem VŠ zemědělské v Brně, fakulty lesnické; bydlí v Litvínově, je ženatý, má dvě děti.

Mgr. Martin Barus byl od 1. 8. 2010 jmenován archivářem biskupské kurie. Absolvoval bakalářské studium v oboru archivnictví a magisterské studium v oboru historie – starší dějiny. Bydlí v Mnichově Hradišti, je svobodný.

Nové poslání naší spolupracovnice

Bc. Dagmar Pelcová, Dis, fundraiser biskupské kurie, ukončila k 31. srpnu 2010 svůj pracovní poměr. Nyní je sociální pracovnící v Hospici sv. Štěpána v Litoměřicích. V novém zaměstnání jí přejeme hodně úspěchů, Božího požehnání a radost z nové práce.

Z diáře Mons. Jana Baxanta

5. 10.	8.30 hod.	Františkánská misie, Liberec
6. 10.	18.00 hod.	Veni Sancte, Ústí nad Labem
7. 10.	18.00 hod.	Veni Sancte, Liberec
9. 10.	18.00 hod.	42. setkání mládeže, Frýdlant
10. 10.	10.00 hod.	Břimování, Trmice
17. 10.	10.30 hod.	Břimování, Brozany nad Ohří
23. 10.	14.00 hod.	Žehnáni obecního praporu, Zlatá Olešnice
24. 10.	9.00 hod.	Pastorační návštěva farnosti, Bílina
25. 10.	9.00 hod.	Vikariátní setkání, Liberec
26. 10.	10.00 hod.	Kněžský den, Litoměřice
30. 10.	10.00 hod.	Návštěva rodiště sv. Vojtěcha, Libice nad Cidlinou
31. 10.	8.30 hod.	Břimování, Kadaň

Z diáře P. Stanislava Přibyla CSSR

9. 10.	8.00 hod.	Česká křesťanská akademie, přednáška, Kostelec nad Orlicí
26. 10.	10.00 hod.	Účast na kněžském dnu, Litoměřice
31. 10.	19.30 hod.	Účast na Benefičním koncertu ADCH, Praha

Stranu připravila Marie Koscelníková

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz). **Za obsah** časopisu odpovídá P. Stanislav Přibyl (pribyl@dltm.cz). **Redakce:** Jana Michálková (michalkova@dltm.cz), Marie Koscelníková (koscelnikova@dltm.cz). **Grafická úprava:** Miroslav Zelenka. **Tisk:** Tiskárna Zetka tisk, s.r.o. (tiskarna.zetka@volny.cz). Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. **Objednávky a distribuci** zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

NADACE ČEZ
Vydání časopisu podpořila Nadace ČEZ

Zdeněk Kašpar Kaplíř – historická slavnost 12. září 2010 v Milešově

Slavnostní mši svatou sloužil v kostele sv. Antonína Paduánského v Milešově generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Přibyl CSSR.

Proměňování. Zleva administrátor lovoosické farnosti R.D. Pavel Mikeš, generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Přibyl CSSR a vikář R.D. Jozef Szegla.

Návštěvníci a hosté slavnosti. Čtvrtá zprava je Adrienne Kerssenbrock, potomek rodu Kaplířů.

Původ historických regimentů od milešovského zámku ke kostelu.

Mag. Thomas J. Resch OMR rozdál dětem 62 symbolických „zlatých“ mincí.

Slavnostní ukončení oficiální části programu na místním hřišti.

Další fotografie naleznete na adrese www.primatisk.net/Galerie, složka akce a události, složka Milešov.

**Bohosudovská pieta
držená dvěma andílkami,**
dílo Antona Kerna (1709-1747),
děčínského rodáka
a dvorního malíře
v Drážďanech.

Olej na plátně, 118 x 77cm.
Obraz pochází z kaple
sv. Jana Nepomuckého
v Děčíně-Chrástu.
V r. 1998 jej restaurovala
ak. mal. Eva Votočková.

Ze sbírek litoměřické diecéze